

Tavasszal tanácskozik az MKKSZ VII. Kongresszusa

Az Országos Választmány beszámolókat hallgatott meg a bérügyekkel kapcsolatos érdekegyeztető tárgyalásokról

Az MKKSZ Országos Választmánya 2003. november 20-án dr. Kiss Sándor elnökletével tartott ülésén Fehér József főtitkár előterjesztésében elhatározta, hogy 2004. tavaszára összehívja a szakszervezet soron következő VII. Kongresszusát, amelynek első munkanapja áprilisban, második tanácskozási napja májusban lesz. Az előző kongresszus óta eltelt négy év munkájáról szóló beszámolón kívül napirenden szerepel majd az alapszabály módosítása is.

Vita után az Országos Választmány elfogadta a Szociális Alap szabályzatának módosítására írásban előterjesztett elnökségi javaslatot, majd meghallgatta dr. Kiss Sándor elnök, Árva János alelnök és Fehér József főtitkár szóbeli beszámolóját a közalkalmazottak és a köztisztviselők 2004. évi keresetével kapcsolatos országos érdekegyeztető tárgyalásokról.

Fontos szervezeti kérdésekről kell döntenie a VII. Kongresszusnak

Fehér József főtitkár szóbeli előterjesztése

Tisztelt Kolléganők! Kollégák!

Eltelt négy év. Ismét kongresszus előtt áll az MKKSZ, és mint ahogy ez 2000-ben megfogalmazódott, semmivel sem vagyunk jobb helyzetben, mint a négy évvel ezelőtti kongresszus előtt. Most nagyon sűrű időszak áll előttünk. Sok mindent kell elvégezni ahhoz, hogy 2004 áprilisában, illetve májusában a VII. kongresszuson meghatározzuk azt a programot, amely a következő négyéves időszak munkáját megszabja.

Az Alapszabály szerint formailag nem kötelessége az Elnökségnek a Választmány elé terjeszteni a kongresszus összehívásáról szóló javaslatot, mert ha nagyon szigorúan veszem az Alapszabály előírásait, akkor ez a grémium a kongresszus is. Az más kérdés, hogy az elmúlt négy év gyakorlata a 2000-ben elfogadott Alapszabály szerinti működés minden tekintetben visszaigazolta-e azokat az elképzeléseket, amelyek szerint előnyös, ha az Országos Választmány és a kongresszus személyi összetétele megfelel egymásnak és lényegében minden Választmányi ülés vagy éves találkozó egyben egy kongresszusi értékű tanácskozás is. Ezt majd 2004 tavaszán, a második fordulóban értékeljük. Most arról kell döntenünk, hogy a Választmány az október 21-ei Elnökségi ülés döntését megerősíti-e, vagy valamilyen más javaslatokról is tárgyalni kíván. Az előkészítés elsősorban technikai jellegű, azért ennek kapcsán engedjék meg, hogy két témára külön kitérjek.

Az egyik az Alapszabály módosításának szükségessége. 1989 óta, összeszámoltam, nyolcadik alkalommal futunk neki az Alapszabály módosításának, illetve egy alkalommal új Alapszabályt is fogadott el a kongresszus. Felvetődik a kérdés, hogy szükséges-e, indokolt-e ezzel terhelni a kongresszust, az Alapszabály rendelkezései olyanok-e, amelyeken mindenképpen kell változtatni, vagy pedig folytatható tovább a munkánk ezzel az Alapszabállyal.

2000-2004 között a Választmány lényegében kongresszusi hatáskörrel működött. Ennek megfelelően, valamikor 2001 táján elő is készítettünk egy olyan javaslatot, amely szerint a Választmány kongresszusként eljárva módosíthatta volna soros kongresszus nélkül az Alapszabályt. Erre nem volt meg a megfelelő támogatottság, ezért napirendre sem tűztük. De van néhány olyan dolog, amely mindenképpen szükségessé teszi, hogy a 2004-es kongresszus első fordulóján az Alapszabály módosításáról tárgyaljunk.

Az egyik a tagdíj ügye. Nyugodtan kimondhatjuk most már, hogy akkor, 2000 májusában nem volt helytelen a döntés, de tovább már nem tartható az az állapot, hogy az éves Országos Választmányi ülésnek, ha nem is a legfontosabb, de sok vitát kiváltó fő témája legyen az évenkénti tagdíjmaximum megállapítása. Nagyon bízom abban, hogy most, 2003 novemberében a munkahelyi szervezetek már túl vannak a 2004 évi központi költségvetés tervezéséhez szükséges adatokon, és az Országos Választmány tagjai, megyei titkárok, OSZT elnökök egyöntetűen kiálltak azon döntés mellett, amelyet 2003 májusában hoztunk. Akkor azzal váltunk el, hogy több ilyen döntés nem lesz, mármint hogy évenként kell a tagdíj összegét megállapítani. Ezért mindenképpen szükséges lenne az Alapszabály módosításának ügyét a kongresszus napirendjére tűzni.

A tisztségviselők jogvédelme

Vannak olyan működési, vagy szabályozási kérdések is, amelyeket szintén az Alapszabályban kell elrendezni. Ezek részben a gazdálkodással, de az általános működéssel is összefüggenek. Ilyen aktualitás napjainkban a *szakszervezeti tisztségviselők jogvédelme*. Ez fontos érték és a jövőben is mindent meg kell tennünk, hogy a munkahelyi szervezetek, alapszervezetek autonómiája ne sérüljön. De úgy tűnik, hogy az autonómia és a helyi döntésképeség nem minden tekintetben felel meg egymásnak. Most, amikor a létszámcsökkentés miatt az elbocsátandók körébe kerülnek szakszervezeti tisztségviselők is, a munkahelyi tisztségviselők felháborodottan utasítják vissza azt a választunkat, hogy az Alapszabály szerint nem az országos elnökség, nem a megyei szervezet, nem az OSZT vezetése, hanem a helyi választott testület az, amely a jogvédelmet biztosítja.

Vannak, akik ezt visszautasítják, vannak, akik kilépéssel fenyegetnek, vannak akik azt mondják, hogy a szakszervezet országos vezetése elárulja az alapszervezeteket. Ez a szabályozás, ezt akarta az akkori kongresszus. Ha ezt erősítjük meg,

akkor a szabályozás maradhat, ha viszont valami mást akarunk, akkor nyilván hozzá kell nyúlni az Alapszabályhoz. Nem azt mondom, hogy ez külső kényszer, mert pillanatnyilag az Alapszabályunkat nem vizsgálja sem a bíróság, sem az ügyészség. De vannak olyan tapasztalataink, amelyek szerint a különböző szakszervezeti alapszabályok bírósági felülvizsgálata alapján megállapítást nyert az, hogy helytelen. A mi Alapszabályunkra vonatkozóan például helytelen az az Alapszabályi rendelkezés, amely szerint az alapszervezetek gazdálkodásáért csak az alapszervezet felel. Azt mondja ezzel kapcsolatban egy legfőbb ügyészségi és most már legfelsőbb bírósági döntés is, *hogy a munkahelyi szervezetek gazdálkodásáért az országos központ ugyanúgy felel, mint a saját gazdálkodásáért*. Márpedig ha így van, ha felel a munkahelyek gazdálkodásáért, akkor valamilyen módon az ellenőrzés jogosítványait is be kellene csatornázni az alapszabályba. Hangsúlyozom, nincs külső jogi kényszer, hogy ezt megvizsgáljuk, de akkor cselekszünk bölcsen, ha elébe megyünk az ilyen kötelezettségnek. A kongresszus hatásköre erről dönteni.

Az is fontos, hogy a munkahelyi rendezvényeknek legyen megfelelő dokumentációja. Bizonyos esetekben - és ez is napi aktualitás - a dokumentálás, vagy az események dokumentálatlansága komoly hatásköri működési zavarokat okoz. Például a munkáltató azt mondja: nekem nincs tudomásom arról, hogy nálunk szakszervezet működik. Megteheti, a Munka Törvénykönyve szerint a munkáltatónak nincs semmiféle ilyen jellegű kötelezettsége, ha megalakulását nem jelenti be a szakszervezet. Tehát amikor mi az elmúlt hetekben, hónapokban, években azt kezdeményeztük, főleg új alapszervezeteknél, hogy tessék bejelentkezni a munkáltatókhoz, tessék átadni a választás jegyzőkönyvét, tessék átadni a választott tisztségviselők névsorát, akkor ezt sajnos bukott bírósági döntések alapján tettük. A jogi szabályozás, vagy a szabályozatlanság bizony számos kérdést vet fel. A dokumentálással kapcsolatos feladat ugyan megtalálható a Szervezeti Működési Szabályzatunkban, valamilyen módon van utalás rá az Alapszabályban is, de úgy gondoljuk, hogy a szabályozásnak ezeket a részeit célszerű erősíteni és az alapszervezetek, munkahelyi szervezetek számára segítséget adni. Talán még egyfajta mintaszabályzat elkészítése sem lenne haszontalan.

Remélem, hogy csak mint kirívó példát említhetem: az egyik társszakszervezetünk, amely 2000 óta nem rendelkezik bírósági bejegyzéssel, mert a legfelsőbb bíróság, legfőbb ügyészség különböző kifogásokkal, immáron négy év óta nem hajlandó bejegyezni a szakszervezetet egy alapszabály módosítás, illetve szervezeti módosítás kapcsán. Ezt csak azzal kapcsolatban jeleztem, hogy igen komoly felelősségünk van, ha hozzányúlunk a most hatályos Alapszabályhoz, de mint említettem, jó néhány kérdésben ez elkerülhetetlennek látszik.

Az Önök előtt lévő program szerint valamikor december első napjaira készülne el egy olyan összeállítás, amelyet szeretnénk tagsági vitára bocsátani. Február közepére, végére szeretnénk megismerni a tagsági vita végeredményét és március közepére készülne el az a javaslat, amely az elnökség véleményével a kongresszus első - tehát a 2004 áprilisi - tanácskozási napjának napirendjére kerülne.

Legyenek választások

Nem feltétlenül az Alapszabály része, illetve nem is direkt módon kapcsolódik a kongresszusi felkészüléshez, de a dolog szerintem gondolatilag összetartozik. *A munkahelyi szervezetek tisztségviselőinek választásáról* van szó. Ezzel kapcsolatban 2000-ben is, de mondhatnám 96-ban is, vagy azt megelőzően is, mindig voltak különböző vélekedések, abszolút megalapozott és figyelembe veendő vélekedések. Ha elkezdjük erőltetni a munkahelyi szervezeteknél, hogy most legyen választás, és legyen tisztújítás, akkor bizony számolhatunk azzal is, hogy azok a kollégák, akik alig várják, hogy úgymond kikerüljenek ezekből a tisztségekből, lemondanak, nem vállalják, nincs nagy készségük tisztséget vállalni a munkahelyi szervezetekben. Ezt is figyelembe véve, mégis azt javasoljuk: a Választmány erősítse meg az Elnökségnek azt az indítványát, hogy a kongresszust megelőzően - mindenképp előtt a megyék és az OSZT-k szintjén - *legyenek választások*. És kérjük meg a megyéket és az OSZT-eket, tegyenek meg mindent, hogy választások legyenek a munkahelyi szervezeteknél is.

Nagyon konkrét gyakorlati tapasztalat, hogy főleg az önkormányzati körökben szokták megkérdezni: nálatok meddig érvényes egy mandátum, mert időtlen idők óta ugyanazokat az arcokat látjuk szakszervezeti vezetőkként, miközben a negyedik polgármestert, a huszadik jegyzőt és nem tudom hanyadik képviselőtestületet fogyasztják. Igen, a szakszervezeti tisztségviselői gárda hálisnak stabilabb, de azért ez a stabilitás természetesen ne jelentse azt, hogy nincsenek megmérettetések. És az lenne a tiszteletteljes javaslatunk, hogy mindenhol legyen olyan esemény, ahol van *jelenléti ív*, amit lehet *jegyzőkönyvezni*, aminek van választási szabályzata vagy választási eredménye, és ez a választási eredmény legyen közölve az illetékes munkáltatóval, vagy munkáltatói partnerrel.

Ennyit szeretnénk volna elmondani az Elnökségi határozat indoklásaként. Tisztelettel kérjük az OV-t, hogy amennyiben valakinek módosító javaslata van, akkor azt tegye meg, ha nincs, az OV fogadja el, hogy az írásos előterjesztés szerinti menetrenddel és időponttal számoljunk a kongresszus előkészítése során.

Dr. Kiss Sándor

Nem feltétlenül azért nem született korábban javaslat az Alapszabály módosítására, mert nem érzékeltek annak esetenkénti fonákságát, hiányosságait, hanem valószínű azért, mert nem alakult ki az a közmegegyezés, amely valamilyen irányú elmozduláshoz kellene. Illetőleg valószínűleg sok egyéb más elfoglaltságunk mellett azoknak, akik egyébként felelősséget éreznek - és ide értem valamennyi jelenlévőt is természetesen - szakszervezetünk életéért, munkájáért, talán nem jutott idejük arra, hogy elképzeléseiket megfogalmazzák.

A korábbi években nagyon kevés változtatási javaslat futott be ügyrendi bizottságunkhoz, melyet kifejezetten vagy elsődlegesen azért hoztunk létre, hogy az ilyen és hasonló kérdésekkel foglalkozzon felelősen és hozzáértően. Ezért nem lett volna célszerű odavinni az előző kongresszus elé, vagy az OV ülésére egy olyan alapszabály-módosítást, amely csak részben felel meg az elvárásoknak. Ha az ülésen rögtönözünk megoldásokat, nem valószínű, hogy koherens egységet alkotott volna az így született alapszabály, pontosabban olyan vitákat folytattunk volna, amelyek nem tették volna tartalmilag jobbá az alapszabályt. Elképzelhető, hogy éppen még több feszültséget épített volna bele. Az elmúlt években erre volt példa.

Az alapos előkészítés is azt igényli, hogy a kongresszus előkészítése során folytassuk le azokat a vitákat, melyek alapján valamelyest közmegegyezésre tudunk jutni a legfontosabb kérdésekben. Így a kongresszuson a részletvitáktól már tehermentesíthetnénk magunkat. Az ügyrendi bizottság *dr. Kovárik Erzsébet* vezetésével akkor és annyit tud tenni, amennyit tulajdonképpen mi számukra feladatul adunk, ha eljuttatunk hozzájuk észrevételeket. Ezért az ő nevében is mondom: nem csak és kizárólag személyes, vagy bizottsági álláspontokat szeretnének megfogalmazni, hanem a már kialakult, valamelyest is a közvéleményre épülő javaslatokat.

Olyan időszakban fogjuk a kongresszust megtartani, amikor egyrészt európai uniós csatlakozásunk van napirenden, másrészt a közsféra mai válsága szerintem nem oldódik meg addigra, hanem valószínűsíthetően marad és nem tudni milyen irányokat vesz, illetőleg elképzelhető, hogy felgyorsul a közsféra mozgása, strukturális reformja. Tehát arra kell számolni, hogy mindenről, amit tennünk kell ilyen ügyekben - mint az alapszabály, a program és néhány más dolog - jóval előtte alakítsuk ki álláspontunkat, megadva így a lehetőséget arra, hogy a kongresszuson magán olyan párbeszédet is folytathassunk akár a meghívottakkal is, ami az adott időszakra irányadó és esetleg a közvéleményt is érdekelné fogja.

Dr. Földvári Béla

Az alapszabályt előkészítő bizottság tagjai között szerepelek, a Fővárosi Közigazgatási Hivatal, illetve a Főpolgármesteri Hivatal és Intézményei Szakszervezete képviseletében veszek részt az OV munkájában. Igen fontos lenne, hogy az alapszabály módosításba kezdettől fogva be legyenek vonva az alapszervezetek, a tagság. Ezt nem látom ebben az elnökségi határozatban, amelyben túl szorosnak látom a határidőt. December 10-én már be kell számolnia ennek a bizottságnak arról, hogy milyen módosító javaslatok érkeztek, valamint hogyan, milyen formában történik a tagsági vitára bocsátás. December 10-éig nem valószínű, hogy érdemben javaslatokat kapjunk. Szeretném, ha átgondolná ezt az elnökség és esetleg módosítaná az időpontot.

Bukta Tibor

A választást előkészítő bizottság tagjaként részt vettem az un. forgatókönyv kimunkálásában. Olyan forgatókönyv kerül majd kiadásra, amely világossá teszi, hogy az alapszervek hogyan kapcsolódjanak be a választási előkészítő munkába és milyen döntési mechanizmust kell alapszervi szinten érvényesíteni, mielőtt a választásokra sor kerülne. Ez egyfajta dilemma is lesz majd az alapszervi tisztségviselők részére. A forgatókönyv azt mondja: dönteni kell abban, hogy a tisztségviselőket újra válasszák, vagy újjá válasszák. A dilemma a munkahelyen kell, hogy eldőljön és ennek fontosságára szeretném felhívni a figyelmet. A választást, vagy megerősítést a tagsággal egyetértésben kell előkészíteni, ugyanakkor azonban az érdekképviseleti partnernek, a munkahelyi vezetésnek is tudnia kell, hogy várhatóan lesz-e új választás és jelölnek-e új tisztségviselőt, vagy azok kapnak bizalmat, akik jelenleg is funkcionálnak.

A program-tervezet azt javasolja, hogy alapszabály módosításra is kerüljön sor. Azt mondom, hogy kerüljön sor.

A tagdíj ügyében azt javasoljuk, hogy ne korlátozott tagdíj legyen, hanem a bruttó kereset 1 %-a. Azt el kell dönteni, hogy most ez az alapszabály teszi-e rá a pontot. A 2004 évi tagdíj előkészítésnél az új módosítás nem okoz gondot, de alapos mérlegelést és konszenzusos döntést igényel majd az, hogy feloldjuk-e ezt a határt mert vannak bizonyos belső feszültségek a jövedelmi viszonyokban.

A másik, amelyre felhívnam a figyelmet, a hatásköri jegyzék. A Főtitkár úr már kapott egy visszajelzést arról a véleményről, hogy eláruljuk a tisztségviselőket és odaadjuk a helyi konfliktuskezelőknek. A munkahelyi tisztségviselők közül én legalább az *elnököt*, *titkárt* magasabb szintre hoznam fel az érdekvédelem, illetve a munkajogi védelem eseteinek elbírálása szempontjából.

Dr. Kiss Sándor

A kongresszusi tanácskozás második napjával kapcsolatban az elnökség azt rögzítette, hogy ez elmozdulhat egy-két napot jobbra vagy balra azoktól a politikai eseményektől függően, amelyek majd májusban ebben az időszakban még várhatóak. Másrészt valakiket szeretnének a kormányzat részéről is meghívni és az ő programbeosztásukhoz is igazodnunk kell. Kérem, hogy ezt méltányolják, mert ez a mi érdekünk.

Szeretnék arra is utalni, hogy a tagsági vita egy tervezetről két menetben zajlik. Egyrészt, már egy évvel ezelőtt arra kértük a megyetitkárokat, az OSZT elnököket, a választmány tagjait és az elnökség tagjait, hogy ha van észrevételük, szíveskedjenek megfogalmazni és eljuttatni a már korábban bemutatott ügyrendi bizottsághoz. Én ehelyütt most megismétlem ezt a kérésünket, emlékeztetvén magunkat, hogy ez a kötelezettségünk, vagy ez a lehetőségünk folyamatos.

Az így összegyűjtött jelzések alapján is az ügyrendi bizottság készít majd egy tervezetet, és az kerülne tárgyalásra. Arra, mintegy egy hónapot lehetne biztosítani. Erre azért kell készülni, mert a hátralévő hetekben a megyén belül és az alapszervezetekkel a korábban le nem folytatott konzultációt le kell folytatni. De ahol lefolytatták, ott biztos adottak a vélemények. Amikor összeáll majd az ügyrendi bizottság javaslata, amelyet tagsági vitára bocsátunk, akkor nyilván másként nem képzelhető el a vita, mint taggyűlésen. Tehát, azon kívül, hogy dönteni kell a munkahelyi szervezetek tisztségviselőinek, vezetőségének megválasztásáról, ezekről a kongresszusi dokumentumokról is tárgyalni kell. Nemcsak az alapszabályról, hanem ide értendő egyebek között még a program is, vagy más döntéstervezet, amit a kongresszus elé kíván terjeszteni az elnökség, vagy bármely más, a kongresszus előkészítésével foglalkozó szervezet.

Fehér József

Földvári Béla kollégánk javaslatával kapcsolatban a személyes véleményem: elvi, vagy gyakorlati ok nem indokolja, hogy a december 10-e köbe vésett dátum legyen. Csupán a gyakorlati tapasztalat, a részben a 2000-es kongresszus

előkészítését megelőző alapszabály-vita kapcsán, illetve a két kongresszus között is gondoltuk, hogy jó lenne módosítani az alapszabályt. Arra nem nagyon számítottunk, hogy az alapszervezetektől konkrét javaslatok beérkeznek. Mert ezt eddig is kezdeményeztük, de nem jöttek jelzések. Talán nem lesz több javaslat, mint amit eddig tudunk. A december 10-e azt jelentené, hogy az ügyrendi bizottság részben az általam elmondottakat, részben pedig a 2001-ben meghíúsult, vagy elő sem terjesztett módosító javaslatokat átvizsgálná, készítené egy indítványt arra, hogy az alapszabályt mely pontokon lehet, vagy célszerű módosítani. Az elnökség pusztán azt nézné meg, hogy a módosítási javaslatokat érdemes-e tagsági vitára bocsátani. Azt gondolom, hogy a december 10-e nem teljesíthetetlen időpont. Csupán összegezni kell az eddigi munkát, azokat a tapasztalatokat, amelyeket eddig ismerünk, kibocsátani a módosító javaslatokat és arról megkérdezni a tagságot. A 2000-es kongresszusi előkészítés tapasztalata szerint az alapszervezetek ahhoz szóltak hozzá, amit a bizottság módosításra javasolt. Ez nem jelenti azt, hogy a többi tabu, de ha Földvári kollégámnak van konkrét javaslata, akkor ezt kérem megtenni. Az elmondottak alapján nem hiszem, hogy december 10 helyett most január 5, vagy december 15 célszerűbb lenne.

Török János

Nem tudom, hogy a munkahelyi tisztségviselők választására feltétlenül sort kell-e keríteni még idén? Ha a tisztségviselők személyében változás történik, akkor egy folyamatot szakítunk meg, mint pl. a jövő évi költségvetés, a helyi érdekegyeztető tanácskozásokon, ami már valószínűleg jövő év februárjáig eltart. Nem biztos, hogy szerencsés lenne, ha személyi változás következne be és elég nagy feladatot ró a jelenlegi vezetőkre a jövő évi kongresszus is. Én nem tartom célszerűnek, hogy még idén tartsunk választást.

Fehér József

A napirendi javaslatban nem szerepel, hogy az alapszervi tisztségviselők választására ez évben kell sort keríteni.

Dr. Kiss Sándor

Tisztelt Választmány! Nem baj, ha néha megnézzük az alapszabályt. Úgy szól a 22. pont e. alpontja, miszerint munkahelyi szervezetek taggyűlései vezetőséget és vezetőt pl. titkárt, ügyvivőt választanak, megbízatásuk négy évre szól. Kivéve, ha a helyi szabályzat ettől eltérően rendelkezik. Két dolog fontos ebben. Négyéves ciklusról van szó, ha tehát ezelőtt másfél évvel egy munkahelyi szervezetben vezetőségválasztás volt, akkor értelemszerűen a négy év nem telt le. Ha viszont eltelt a négy év, értelemszerűen alapszabálytól eltérő a helyzet, kivéve azt, ha van saját szabályzatuk és ebben nem négy évet, hanem három évet állapítottak meg. Szeretném jelezni, hogy a munkahelyi szervezetek többségénél nincs helyi szabályzat. Marad tehát az, hogy az alapszabály értelmében adjuk meg a lehetőséget a tagságnak, hogy hallgasson meg egy beszámolást a helyben és az országosan végzett munkáról, illetőleg az alapszabályi feltételeknek megfelelően személyi döntések kialakuljanak.

Másrészt szeretném jelezni, hogy a kényszer nem itt alakul ki, hanem abban, hogy demokratikus közéletünk legyen a szakszervezeteken belül is. Helyben kell a saját felelősség elve alapján eldönteni, hogy indokolt-e választani, vagy sem.

*

A vita lezárása után az Országos Választmány 39 igen, 7 tartózkodás és 34 ellenszavazattal elfogadta Földvári Bélának azt a javaslatát, hogy az alapszabály módosítását előkészítő bizottság december 10. helyett január 10-éig összegezze a módosító javaslatokat.

Ezt követően az Országos Választmány két tartózkodással, ellenszavazat nélkül elfogadta az MKKSZ következő kongresszusának összehívására vonatkozó elnökségi javaslatot.

A kongresszusi előkészületek menetrendje

Az MKKSZ Elnökségének javaslata a kongresszus napirendjére:

Első tanácskozási nap (zárt ülés) _ 2004. április 24. (szombat)

1. Javaslat a kongresszus ügyrendjére, tisztségviselőire, bizottságaira és azok személyi összetételére.
2. Az MKKSZ Elnökségének beszámolója négyéves munkájáról.
3. Az MKKSZ Pénzügyi Ellenőrző Bizottságának jelentése.
4. Összefoglaló az MKKSZ vagyoni helyzetéről, a vagyongazdálkodás tapasztalatairól.
5. Az MKKSZ Alapszabályának módosítása.

Második tanácskozási nap _ 2004. május 15. (szombat)

1. Az MKKSZ VI. Kongresszusán elfogadott program végrehajtásának értékelése.
2. Az MKKSZ középtávú - 2004-2008. évekre szóló _ programja.
3. MKKSZ országos tisztségviselőinek és az országos testületek tagjainak megválasztása.

A kongresszus előkészítésére az Elnökség az alábbi bizottságokat hozta létre:

1. Kongresszusi Szervező Bizottság

Feladata: a kongresszusi előkészítő bizottságok munkájának koordinálása, a kongresszus szervezésével kapcsolatos teendők irányítása, a rendezés technikai-pénzügyi feltételeinek biztosítása

A bizottság társelnökei:

dr. Kiss Sándor, MKKSZ elnöke
Fehér József főtitkár

tagjai: Árva János alelnök

dr. Bozsó Péter elnökségi tag
Ivánfai László szervezeti ügyvezető
dr. Márkus István közigazgatási főtanácsadó
Szilágyi Katalin főkönyvelő

2. Beszámolót szerkesztő Bizottság

Feladata: az Elnökség négyéves munkájáról szóló beszámoló összeállítása. Az éves beszámoló jelentések alapján az Elnökség, a munkabizottságok tevékenységének értékelése, az országos testületek munkájának vizsgálata.

A beszámoló tartalma:

- a testületi munka szöveges elemzése, értékelése,
- melléklet: összeállítás az elnökségi és az OV ülések napirendjeiről, „Tények és történések az MKKSZ 2000-2004. évi működéséről”, „MKKSZ a sajtó tükrében 2000-2003.”

A bizottság elnöke:

Boros Péterné MKKSZ alelnök

Tagjai:

Dancs Norbert
Gyöngy Márta
Ludman Lajos
Öreglaki István
Ritzl Ferenc
Szathmári Gábor
Tóth Gellért
Tóthné Merth Bernadett

3. Programszerkesztő Bizottság

Feladata: az MKKSZ középtávú (2004-2008. évekre szóló) cselekvési programjának megfogalmazása, az alapvető érdekvédelmi célkitűzések rendszerbe foglalása, a szakszervezeti program összehangolása a konföderáció programjával.

Elnöke:

Gozman Józsefné MKKSZ alelnök

Tagjai:

dr. Beck Péter
Csonka Béla
dr. Ferenczy István
dr. Kádár Ilona
Mihalovits Ervin
dr. Mizsey Ágota
Richweisz Ferenc
Szabóné Kovács Ilona

4. Alapszabály módosítását előkészítő Bizottság

Feladata: az Alapszabály módosításához beérkezett javaslatok szakmai véleményezése, koherencia-vizsgálata, szöveges javaslat összeállítása az Alapszabály módosításához.

Elnök: dr. Kovárik Erzsébet

tagjai:

Fenyvessy László
dr. Marosi János
dr. Sárfi Ildikó, az Ügyrendi Bizottság tagjai,

továbbá:

dr. Földvári Béla
Horváth Sándorné
Timkó József

Az MKKSZ Elnöksége 2003. szeptember 18-ai ülésén létrehozta az **Országos Választási Bizottságot**, amelynek feladata a választási feladatok koordinálása, szakmai segítése, a választásokkal kapcsolatos információáramlás biztosítása.

Elnök: Árva János

Tagjai: dr. Beck Péter

Bukta Tibor
Győri András
Hernádi Tamás
Horváth Nándor
Kovács György
Leiner Imre
dr. Nász László
Oláhné Szabó Ildikó
Orosz Zoltánné
Pap András

Pungorné Keczei Mária
 Ritzl Ferenc
 dr. Sárfi Ildikó
 Stampler Sándorné
 Szarvas Lászlóné
 Varga Géza

2004. január 10-ig:

Az Alapszabály módosítását előkészítő Bizottság tájékoztatója az Elnökség részére az Alapszabály javasolt módosításáról, a módosítási javaslatok tagsági vitára bocsátásáról.

2004. január _ 2004. március 20.

Az alapszabály-módosítás tervezetének országos tagsági vitája.

2004. február 1 _ 2004. március 26.

Az országos szakmai tanácsok, a megyei szervezetek vezető tisztségviselőinek, a kongresszus küldötteinek választása.

2004. március 10 _ 20.

A négyéves munkáról szóló elnökségi beszámoló megtárgyalása és elfogadása elnökségi ülésen.

Módosult a Szociális Alap Szabályzata

Dr. Németiné Bozsoki Zsuzsa

Az MKKSZ Elnökségének írásos előterjesztéséhez fűzött szóbeli kiegészítőjében az MKKSZ alelnöke utalt arra, hogy az Alap működése óta már kétszer beszámolt a tapasztalatokról a Választmány előtt. Kiemelte, hogy az MKKSZ elsősorban a kis létszámú munkahelyi szervezeteknél dolgozó szakszervezeti tagok számára hozta létre ezt a segélyezési alapot.

A 2001-ben tartott választmányi ülésen ezzel kapcsolatban elhangzott felszólalások alapján kikerült a működési szabályzatból a kis létszámú szervezetek előnyben részesítése. A most javasolt módosítás természetesen nem zárja ki a segélyezés lehetőségéből az összes többi szervezetet, de _ az Alapítvány alap gondolatát megerősítve _ elsősorban azon kis létszámú szervezetek tagjait ajánlja támogatni ebből a keretből, amelyek helyben nem tudnak kigazdálkodni segélyezésre még 5-10 ezer forintot sem. Sok ilyen alapszervezet működik, főleg az önkormányzatoknál, de más _ közalkalmazottakat foglalkoztató _ intézményeknél is.

A módosítási javaslat az egységes értelmezést segítve azt is megjelöli, hogy kis létszámúnak a 20 körüli aktív dolgozóval működő alapszervezeteket kell tekinteni. Az ettől való 1-2 fős eltérés természetesen kezelhető az Alap működése során.

Pontosítások

Mivel az Alap létezése óta gond, hogy a munkahelyi szervezetek legtöbbször nem konkrétan, hanem csak általánosságban indokolják meg segélyezési javaslatukat, bekerült a támogatási rendbe még egy kontroll. Az MKKSZ megyei titkárnak véleménye is szükséges a támogatás odaítéléséhez. Így biztosabban elérhető, hogy a valóban rászorulóknak jussanak segítséghez ebből a keretből.

Hasonló okok miatt szerepel az előterjesztésben az is, hogy az eddigi fix összegű _ például szülési vagy temetkezési segély _ helyett a támogatás felső határát szabja meg a működési szabályzat. Így kiküszöbölhető, hogy a kereseti viszonytól függetlenül ugyanazt az összeget kapja a leggyengébb, meg a közepes keresetű rászoruló is. Ugyanebből a megfontolásból került be a módosítási javaslatba, hogy a rendkívüli segély összege maximum 30 ezer forint lehet.

A szabályzat mellékletét azzal egészíti ki a módosítási javaslat, hogy a születési és a munkakörre vonatkozó adat, valamint az is szerepeljen az adatlapon, hogy a kérelmező kapott-e már korábban támogatást a szakszervezettől. Ezen a módosított adatlapon már az MKKSZ megyei titkárnak véleményét is fel kell tüntetni.

A módosításhoz több szervezet küldött javaslatokat. Ezeket beépítették az előterjesztésbe, amelynek elkészülte és a Választmány tagjainak történt elküldése után a Bács-Kiskun megyei Közigazgatási Hivatal szakszervezeti bizottsága bíráló megjegyzéseket fogalmazott meg. A levél szerint _ arra hivatkozva, hogy valamennyi szakszervezeti tagot egyenlő jogok és kötelezettségek illetik meg _ elfogadhatatlan, ha a szociális alaphoz csak a kis létszámú munkahelyi szervezetek részesülhetnek.

Elszámolás

Azt is kifogásolják a kecskeméti levélírók, hogy az előterjesztés nem indokolja a módosítás szükségességét, s nem tartalmaz tételes elszámolást az eddigi kifizetett segélyösszegekről.

A segélyalapot kezelő bizottság elnöke válaszként utalt arra, hogy _ mint a szóbeli kiegészítésben is jelezte _ nem mások kirekesztéséről van szó, hanem csak arról, hogy a kislétszámú szervezetektől érkező segélykérelmekre kiemelt figyelmet fordítanak. A támogatások eddigi tapasztalatairól, a változtatás szükségességéről részletesen szó esett két korábbi választmányi ülésen, amelyen napirendi téma volt a segélyalap. Az akkor közölt összefoglaló adatokat kiegészítve dr. Németiné Bozsoki Zsuzsa elmondta: az elmúlt két és fél évben 530 fő kapott összesen 8 millió 392 ezer forint támogatást. A 2003-ban kiosztható 3 millió forintos keret szeptember végéig elfogyott, új igények már csak 2004. januárjában lesznek teljesíthetőek. Az eddigi igényekről és juttatásokról a megyei titkárok tételes tájékoztatást kaptak. Az Országos Irodán

Szilágyi Katalinnál valamennyi kuratóriumi döntés dokumentumai megtalálhatók és megtekinthetők.

Új tag a bizottságban

Ahhoz, hogy az Alap továbbra is jól működjön, elérje valódi célját, s minél több rászoruló kolléga kaphasson belőle támogatást, elengedhetetlenül szükségesek az előterjesztett módosítások _ mondta befejezésül szóbeli kiegészítőjében dr. Németiné Bozsoki Zsuzsa, aki azt is bejelentette, hogy a fővárost képviselő Székely Pál lemondása miatt megüresedett helyre a budapesti szervezet *Odor Györgynét*, a Magyar Államkincstár Fővárosi Területi Igazgatóságának SZB titkárát jelölte a szociális alapot kezelő öttagú bizottságba.

Vita az előterjesztésről

Ritzl Ferenc,

az MKKSZ Pest megyei titkára

Elismerően szólt arról, hogy a megye javaslatai bekerültek a módosítás előterjesztésébe. Fontosnak mondta, hogy az alap a rendkívüli élethelyzetbe került embereket támogassa. A kis létszámú alapszervezetek igényeinek kiemelt kezelése pozitív diszkrimináció, az esélyek kiegyenlítését szolgálja, - mondta a felszólaló, aki arra figyelmeztetett: a megyei titkár nem lehet megalkuvó a kérelmek elbírálásakor, mert a szociális alap csak így töltheti be valódi funkcióját. Ehhez viszont minden igényről alaposan és körültekintően kell tájékozódnia. Végül szóvá tette: az MKKSZ Nyugdíjas Tagozata több alkalommal jelezte azt az igényét, hogy tagot delegálhasson a szociális alapot kezelő bizottságba, de igényük eddig nem realizálódott.

Forróiné Fábrián Erzsébet

a Gyöngyösi Polgármesteri Hivatal MKKSZ szervezetének titkára

Fontosnak mondta a szociális alap működését. Összességében elfogadja a módosításokat, köztük a kislétszámú alapszervezetek kiemelését is részben indokoltnak tartja. Hozzáfűzte azonban: az ő 130 tagot számláló szervezetükben is _ amelyhez intézmények is tartoznak _ nagyon nehéz, sokszor lehetetlen saját erőből megoldani a jogos segélyezési igényeket. A felszólaló az objektív döntést szolgáló jó megoldásnak mondta az adatlap módosítását és a megyei titkárok részvételét az igények elbírálásában. Mint mondta, jó lenne meghatározni a segélyezési jogosultságot megszabó egy főre jutó kereseti átlagot, amely négytagú családot alapul véve teljesen más egy ügyviteli alkalmazott és egy felsőfokú végzettségű dolgozó esetében.

Horváth Sándorné,

az MKKSZ Baranya megyei titkára

Elismerően szólt a szociális alapot kezelő bizottság körületekintő, megalapozott döntéseiről, problematikusnak mondta azonban, hogy esetenként igen hosszú ideig tart a kérelmek elbírálása és az utalványozása. Előfordult, hogy a kérelem oka fogyott lett, mert az igénylő meghalt, mire sorra került. A döntések elhúzódása miatt gyakori, hogy a kezdetben szelíden érdeklődő igényjogosultból türelmetlen, dühös reklamáló lesz.

Pető Lászlóné,

a KVI szb-titkára

Egyetértett a módosítási javaslattal, de nem tartotta szerencsésnek a szabályzatban rögzíteni a bizottság elnökének nevét. Javasolta végiggondolni, nem sért-e személyiségi jogokat az adatlap néhány kérdése. Egyszerűbben összeállított kérdésekből álló adatlapot javasolt, mert szerinte nem valószínű, hogy a szakszervezet tudja, van-e a kérelmezőnek másodállása, élettársa, mennyi a családban az eltartottak száma, stb.

Dr. Marosi János,

a fővárosi VIII. kerületi Önkormányzat szakszervezeti titkára

Másokkal egyetértve javasolta, hogy a szabályzatról maradjon ki a szociális alap felhasználását irányító bizottság elnökének konkrét megnevezése. Célzerű külön döntésben meghatározni a bizottság összetételét.

Dr. Beck Péter,

az MKKSZ Zala megyei titkára

Diszkriminatívnak és alapszabály-ellenesnek tartotta annak kimondását, hogy a segélykeretből elsősorban a kis létszámú szervezetek igénylői részesüljenek, mert megítélése szerint amíg a tagdíj fix összegű, addig minden tagnak egyformán joga van a szociális segélyt igénybe venni. Ezért törölni javasolta a módosítás tervezetéből a „különös tekintettel a kislétszámú munkahelyi szervezeteknél dolgozóakra„ megjelölést. A felszólaló azt is kérte, hogy ne csak az érintett szakszervezeti tag, hanem a megyei titkár és az alapszervezet is kapjon értesítést a segély megadásáról.

Fehér József

főtitkár

Arról beszélt felszólalásában, hogy az eddig elhangzott javaslatok egy része félreértésen alapul. A napirendre került téma a jelenleg hatályos, érvényes segély-szabályzat módosítása, - mondta. A változtatásra javasolt részek vastagon szedettek az előterjesztésben. Természetesen lehet vitatkozni az egész segélyezési szabályzatról is, de nem ez a napirendre került téma. Az elhangzott javaslatok az egész segélyezés újraértelmezését ajánlják.

Ha parlamentnek képzelnénk magunkat, akkor most azt mondanám, hogy igen tisztelt és nagyra becsült kollégám megsértette a frakciószabályzatot. Frakció alatt az MKKSZ vezetői értekezletét értem. Ezen Beck Péter kollégám is részt vett, s abban állapodtunk meg, hogy ezt a módosítást csak akkor terjesztjük az Országos Választmány elé, ha az OSZT elnökök, megyei titkárok egyetértenek vele. Ott mindenki egyetértett. Ha itt most új észrevételek, elképzelések vetődnek fel, akkor minek hívtuk össze a vezetői értekezletet, amelynek az volt a feladata, hogy előkészítse a választmányi ülést. A vezetői értekezleten elhangzott egyöntetű egyetértés után azt gondoltuk, hogy ezt az előterjesztést pontosan, precízen előkészítettük. Ha a téma ilyen vitákat vált ki, akkor *javaslom*, vegyük le a napirendről.

Ami a segélyekkel kapcsolatos ügyintézés időigényét illeti, az MKKSZ-nek nincs akkora pénzügyi apparátusa, hogy megfeleljünk azoknak a követelményeknek, amelyeket kollégáink teljesen jogosan, megalapozottan igényelnek.

Arra is emlékeztetnem kell kollégáinkat, hogy a segélyezésre a *tagdíjából elkülönített egész évi összeg nem január 1-jén áll rendelkezésre, hanem csak havi részletekben*, ahogy a tagdíj befolyik. S a havi bevétel rendszeresen teljes egészében elfogy.

Horváth Sándorné kolléganőnknek, aki szerint sok esetben okafogyottá válik a segélykérelem, mire döntés születik az ügyben, s megérkezik a pénz, azt válaszolhatom, hogy 530 kifizetett segélyből talán egyszer állt elő okafogyottság. Természetesen egy eset is sok, sajnálom, hogy ez előfordult, de általánosként feltüntetni túlzás lenne.

Én nem tudom eldönteni, mennyiben sért egyenlőséget, mennyiben alapszabály-ellenes az, hogy elsősorban a kis létszámú szervezetektől érkező igényeket célszerű kielégíteni a központi segélyalapról. Ha ebben nincs egyetértés, akkor döntsön úgy a Választmány, hogy a segélyezési szabály most beterjesztett módosítását leveszi a napirendről, mert ezek szerint nem jól készítettük elő.

Horváth Sándorné

Reagálva Fehér József szavaira kijelentette: az okafogyottságot arra az esetre értette, amikor a beiskolázásra kért segély nem érkezik meg az iskolakezdesre. Így az már nem beiskolázási segély.

Mátyás József

Zala megyei elnök, nagykanizsai alapszervezeti titkár

Egyetértett Fehér József javaslatával, a segélyezési szabály módosításának napirendről levételével. Ha módosítunk, akkor érdemes alaposan végiggondolni a változtatásokat, mindent egyértelművé tenni, de innen kezdve akkor már egy teljesen új segélyezési szabályzatról beszélünk.

Gyöngy Márta

az MKKSZ Somogy megyei titkára

Arccsípítva alacsonyok tartotta a *legfeljebb* 10 ezer (15 ezer) forintos segélyösszeget, s azt javasolta, hogy *legalább* 10 és 15 ezer forint legyen a bizottság által meghatározható összeg. Erről a bizottság döntsön az SZB titkárok véleménye alapján.

Török János

Azt a véleményét hangoztatta, hogy rosszabb, ha kevesebben kapnak az eddiginél nagyobb összeget, mintha többen kevesebbet. Ha nincs elegendő pénz, akkor sajnos ilyen összeghatárt kell megállapítani. A kis létszámú szervezetek prioritása helyett inkább az egy főre jutó segélyösszeg meghatározását javasolta a felszólaló. Ha ugyanis nagyobb a létszám, akkor több embernek kell segítyt adni. Felvetette azt is, hogy az előterjesztés csak a tagdíjbevételt említi, de egyes szerencsés alapszervezeteknek más bevételük is van.

Bukta Tibor

Azt az ügyrendi indítványt tette, hogy az elnök rendeljen el szavazást az írásos előterjesztés módosító javaslatairól, de az általános segélyszabályzatról ne nyissunk vitát.

Dr. Németiné Bozsoki Zsuzsa válasza a felszólalásokra

Az MKKSZ Nyugdíjas Tagozatának azt az igényét, hogy képviselőt delegálhasson a szociális alapot kezelő bizottságba, az előadó nem tartotta indokoltnak, mivel az eddigi 530 támogatott 98 százaléka az aktív dolgozók közé tartozott, s a kérelmet előterjesztő alapszervezetek pontosan ismerik nyugdíjas tagjaik helyzetét.

Más felszólalásokra reagálva dr. Németiné Bozsoki Zsuzsa elismerte, hogy nagyobb létszámú alapszervezetek is kerülhetnek nehéz helyzetbe, de kifejtette: veszélyes lenne az egy főre jutó átlagkereset alapján felső határhoz kötni a segélyigénylésének lehetőségét. Ez valóban diszkrimináció lenne, mert viszonylag magas keresetűek is kerülhetnek segélyre szoruló rendkívüli élethelyzetbe.

A döntési határidővel kapcsolatos észrevételekre az előadó arra hivatkozott, hogy az alapot kezelő bizottság valamennyi tagja társadalmi munkában végzi feladatát, nincs külön adminisztrátoruk, s az MKKSZ apparátusa is igen csekély. Aki azonban telefonon érdeklődik, mindig szívesen rendelkezésre állnak, válaszolnak.

Arra az aggodalomra, hogy a segélykérő adatlap esetleg személyiségi jogot sért, dr. Németiné Bozsoki Zsuzsa szakszervezetben belüli bizalmi kérdésnek nevezte a segélykérelmet, amelynek igazságos elbírálásához elengedhetetlen a pontos adatszolgáltatás. Az iratok semmilyen más, szervezetben kívüli körbe nem kerülnek.

Az előadó a szolidaritás elvére hivatkozva védte meg azt az álláspontot, hogy a 10-12 taggal rendelkező kis szervezetektől érkezett kérelmekre megkülönböztetett figyelmet kell fordítani.

Gyöngy Márta javaslatát _ a segélyösszegeknek ne a maximumát, hanem a minimumát szabják meg _ több szempontból igazságtalannak, a rendelkezésre álló összegek miatt pedig kivitelezhetetlennek minősítette az előadó, s egyetértett azzal, hogy az új felvetések és a jelentős véleménykülönbségek miatt kerüljön le a napirendről a segélyezési szabály módosítása.

Az OV döntése

A szavazás során a napirendről levétel nem kapott többséget.

Az Országos Választmány nem fogadta el azt sem, hogy a beterjesztett módosítási javaslatból töröljék a kislétszámú szervezetek pozitív diszkriminációját, s azt, hogy a segélyalapról elsősorban a kislétszámú munkahelyi szervezetek szakszervezeti tagjai támogathatóak, de egyedi elbírálás alapján a nagyobb létszámú szervezetek tagjai is részesedhetnek belőle.

Elfogadta viszont a Választmány azt a javaslatot, hogy töröljék a segélyezési szabályzatról az alapot kezelő bizottság elnökének megnevezését.

Nem kapott támogatást az a módosító indítvány, hogy legfeljebb 10 ezer helyett legalább 10 ezer forint legyen az adható segélyösszeg.

Azzal a kiegészítő javaslattal sem értett egyet a Választmány, hogy a segély összegének megállapításánál a bizottság vegye figyelembe az egy főre jutó jövedelem nagyságát.

Nem adta egyetértését a Választmány ahhoz a javaslathoz sem, hogy a segélyalapot kezelő bizottság egészüljön ki az MKKSZ Nyugdíjas Tagozatának képviselőjével.

Ugyancsak nem támogatta a testület azt az indítványt, hogy a segélyezési adatlapból töröljék a személyiségi jogokat sérthető kérdéseket.

*

Az egyéni módosító javaslatok feletti szavazás után az Országos Választmány szótöbbséggel _ 1 ellenszavazattal és 5 tartózkodással _ elfogadta az Elnökség által írásban előterjesztett módosító javaslatokat.

A Szociális Alap módosított szabályzata

(A módosított szövegrész vastagon, dőlt betűkkel szedve!)

Az MKKSZ 2000-2004. évek közötti időszakra vonatkozó Programjában célul fogalmazta meg az MKKSZ szerteágazó érdekkörökből kialakult tagsága hiteles és sikeres érdekvédelmét, a különböző szakmai, foglalkozási rétegek érdekkifejezésének és érdekvérvényesítésének elősegítését a közös érdekek jobb és hatásosabb feltárásában, azok érvényesítésében még hatékonyabb eszközök, módszerek, szervezeti keretek alkalmazását.

Ennek érdekében az MKKSZ VI. Kongresszusa úgy döntött, hogy a szolidaritás gyakorlati érvényesítéseként pénzügyi alapot létesít a szociálisan rászoruló MKKSZ tagok segélyezésére, *különös tekintettel a kis létszámú munkahelyi szervezeteknél dolgozók számára*. A döntés a módosított Alapszabály 73/A pontjában is megfogalmazásra került. E szerint 2001. január 1-től a tagdíjbevétel 2%-a országos szociális alapon kerül elkülönítésre. Az Alapszabály 73/B pontja szerint az országos alapok működése és felhasználása az Országos Választmány által külön e célra létrehozott testület hatáskörébe tartozik.

Az MKKSZ által létrehozott Országos Szociális Alap működtetésének elvei és szabályzata

I.

A működés célja

Az Országos Szociális Alap működtetésének mindenkor célja a munkahelyi szervezeteknél dolgozó, szociálisan rászoruló szakszervezeti tagok segélyezése, támogatása, az életükben bekövetkezett rendkívüli események vagy tartósan fennálló keresetkiesés miatt keletkezett anyagi gondjaik enyhítése. *Az alapból elsősorban a kis létszámú munkahelyi szervezetek szakszervezeti tagjai támogathatóak, de egyedi elbírálás során a nagyobb szervezetek tagjai is részesülhetnek belőle.*

A támogatható MKKSZ-tagok köre:

Elsősorban az MKKSZ kis létszámú munkahelyi szervezeteinek azon tagja /aktív, nyugdíjas, GYES-en, GYED-en lévő, sorkatoná/, aki a szakszervezeti tagdíjat legalább a kérelmet megelőzően *1 éven* át folyamatosan befizette.

Kis létszámú munkahelyi szervezetnek tekintendő az a munkahelyi szervezet, amely a tárgyév január 1-jei állapot szerint 20 aktív dolgozó szakszervezeti tag alatti létszámmal rendelkezik.

A Szociális Alap Felhasználását Irányító Bizottság méltányosságból a fenti létszámtól legfeljebb 2 fő eltérés esetén eltekinthet.

II.

A segélyezés, támogatás rendje

Az MKKSZ Országos Választmánya az Elnökség javaslata alapján bizottságot hoz létre a Szociális Alap Felhasználását Irányító Bizottság néven.

A Bizottság 5 főből áll: elnökből és tagokból. A bizottság akkor határozatképes, ha legalább 3 fő jelen van.

A Szociális Alap Felhasználását Irányító Bizottság tagjaira az MKKSZ Elnöksége tesz javaslatot.

A támogatás igénylése:

A munkahelyi szervezetek a Szociális Alap Felhasználását Irányító Bizottsághoz a szabályzat mellékletét képező "

Segélykérő lap"-on juttatják el a kérelmeket kéthavonta - február, április, június, augusztus, október, december végéig - pontosan kitöltve, a munkahelyi szakszervezeti vezető támogató *véleményével és a megyei titkár támogató ellenjegyzésével.*

A támogatás feltételei és mértéke:

• 90 napot meghaladó folyamatos táppénzes állomány esetén évente legfeljebb két alkalommal. A támogatás mértéke **legfeljebb 10.000,- Ft lehet.** A munkaviszonyban nem álló nyugdíjasok /a munkahelyi szervezetük által előírt tagdíj befizetése esetén/ ezen a jogcímen akkor jogosultak a támogatásra, ha a háziorvos igazolja a 60 napot meghaladó betegséget és a megnövekedett gyógyszerköltségeket.

• Gyermekszülés esetén a szakszervezeti tag egyszeri támogatása gyermekenként és tagonként **legfeljebb 15.000,- Ft.**

• A szakszervezeti tag közvetlen hozzátartozójának /házastárs vagy egyeneságbeli rokon/ halála esetén a támogatás **legfeljebb 15.000,- Ft lehet.** A kérelemhez ebben az esetben mellékelni kell a halotti anyakönyvi kivonat és temetési számla másolatait.

• A szakszervezeti tag halála esetén annak közvetlen hozzátartozója is benyújthat kérelmet a munkahelyi szervezeten keresztül, melynek támogatásáról a Szociális Alap Felhasználását Irányító Bizottság méltányossági alapon dönthet. A támogatás **felső határa 15.000,- Ft.**

• Rendkívüli mértékű átmeneti vagy tartós anyagi nehézséggel küzdő szakszervezeti tag évente legfeljebb egy alkalommal részesülhet szociális támogatásban, melynek mértékéről a bizottság a kérelem indokoltsága és az egy főre jutó jövedelem alapján dönt. A támogatás mértéke ebben az esetben nem lehet több, mint **30.000,- Ft.**

A döntés módja:

A Szociális Alap Bizottság a kérelmek benyújtásának határidejét követően 15 vagy 30 napon belül dönt - az igénylő indokainak, a család egy főre jutó jövedelmének ismeretében - a kérelem elfogadásáról, illetve az esetleges elutasítás okáról.

A Szociális Alap Bizottság ülésén jegyzőkönyv készül, melyben tételesen név és munkahelyi szervezet szerint rögzítésre kerül a javasolt támogatás összege és indokoltsága.

A Szociális Alap Felhasználását Irányító Bizottság munkáját az MKKSZ Országos Irodájának a Főtitkár által megbízott munkatársa segíti, aki a Szociális Alap pénzügyeinek könyvelésével és a támogatási összegek utalásával foglalkozik. A kijelölt munkatárs a Szociális Alap Felhasználását Irányító Bizottság tagjait a döntést megelőzően tájékoztatja az alap pénzügyi helyzetéről és a már kifizetett segélyekről.

III.

Az elszámolás módja

A Szociális Alap Felhasználását Irányító Bizottság elnöke évente beszámol az Országos Választmánynak a bizottság működéséről és a Szociális Alap felosztásáról.

A Szociális Alap éves keretét az MKKSZ tárgyévre vonatkozó költségvetése tartalmazza. A pénzügyi elszámolás évente a beszámolóval együtt történik.

Az Alap közvetlen működési költségei az Alapot terhelik.

A Szociális Alap működtetésére vonatkozó szabályzat 2004. január 1-jei hatállyal lép életbe.

Az MKKSZ Szociális Alapjának működését irányító, a felhasználást ellenőrző testület

Elnök:

dr. Németiné Bozsoki Zsuzsa,

Győr Megyei Jogú Város

Polgármesteri Hivatalának

irodavezető-helyettese,

az MKKSZ alelnöke

Tagok:

Ducsay Lajosné

az MKKSZ Borsod-Abaúj-Zemplén megyei titkára.

Odor Györgyné

a Magyar Államkincstár

Fővárosi Területi Igazgatóságának szb-titkára,

az MKKSZ Országos Választmányának tagja.

Szarvas Lászlóné

a Magyar Államkincstár Győr-Moson-Sopron megyei

Területi Igazgatóságának főelőadója,

az MKKSZ Munkahelyi Szervezet titkára,

az MKKSZ Országos Választmányának tagja.

Tarjányi István

az Észak-Dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség

környezetvédelmi felügyelője,

a Környezetvédelmi és Természetvédelmi

Országos Szakmai Tanács elnökségi tagja,

az MKKSZ Országos Választmányának tagja.

Beszámolók az Országos Választmányának a 2004. évi bérkövetelésekről, érdekegyeztető tárgyalásokról

Dr. Kiss Sándor

A munkahelyi együttműködésen sok múlik

Noha a kormány létszámcsökkentési döntése köztisztviselőről szól, tehát a központi közigazgatásról és háttérszervezeteiről, ám ebbe a körbe 21 közalkalmazotti, valamint 3 Munka Törvénykönyve és 1 Hszt hatálya alá tartozó intézmény is beletartozik. Tehát nem csak köztisztviselőket érintő ügyről van szó. Ennek ellenére a nagy közalkalmazotti szférát ez az intézkedés lényegében nem érinti. Nem vonatkozik ez a kormánydöntés az önkormányzati köztisztviselőkre sem.

Az önkormányzatok, mint eddig is, a jövőben is szabadon rendelkeznek szervezetük struktúrájáról, létszámáról. Emlékeztetőül: az önkormányzati igazgatásban dolgozók száma 1991-92 fordulóján mintegy 46 ezer volt, jelenleg pedig 36 ezer körüli. Ezzel az összehasonlítással csak jelezni kívántam: nem kell semmiféle kormányzati döntés ahhoz, hogy az önkormányzatok átalakítsák igazgatási állományukat, létszámot csökkentsenek, vagy növeljenek.

Várható önkormányzati lépések

Mindennek megfelelően az Országos Önkormányzati Köztisztviselői Érdekegyeztető Tanácsban (OÖKÉT) nem kellett tárgyalni a létszámcsökkentési kormányintézkedésről. A döntés ugyanis közvetlenül nem érintette az önkormányzati igazgatás állományát. Hogy közvetve miként érinti, az összekapcsolható az önkormányzatok pénzügyi forrásainak alakulásával, amivel összefüggésben valószínűsíthetően elkerülhetetlen lesz az önkormányzatoknál az általuk foglalkoztatott köztisztviselők és közalkalmazotti állomány teljes áttekintése. Szabadon, önálló döntési jogkörükben, felelősségük tudatában eljárva. Rájuk is vonatkozik azonban minden olyan munkajogi norma, amely az ilyen létszámintézkedéseknél elvárható és betartandó.

Az, hogy az önkormányzatok mikor és milyen döntéseket hoznak létszámügyben, az elsősorban forrásaik alakulásától, vezetői értékrendjüktől függ. Továbbá attól, hogy az önkormányzati területen gyakorlatilag kizárólagosan jelenlevő MKKSZ-szervezeteknek milyen együttműködési kapcsolatuk, milyen erejük van.

Az MKKSZ-re, és a közigazgatás személyi állományára egyaránt vonatkozik, hogy soha nem voltunk a reformok ellenfelei. Kivéve, ha a változtatás megfelelő észérvek, szakmai alapok nélkül történik. A munkáltatókat erre folyamatosan emlékeztetnünk kell. A kormány, a köztisztviselők és a közszolgáltatókat igénybe vevő állampolgárok számára egyaránt hátrányos lenne ugyanis, ha gyengülne a feladatellátás minősége, vagy késedelmes lenne a tennivalók elvégzése. A lehetséges partnerekkel való jó együttműködésre törekedve kell ezt elkerülnünk mind országos, mind munkahelyi szinten. Kezdeti eredményes lépések már történtek, a várható érdemi intézkedések azonban csak 2004 első hónapjaiban születnek meg.

Nehéz helyzetben

Nagyon nehéz társadalmi és politikai helyzetben tárgyalnunk erről a témáról. Mindannyiunk figyelmébe ajánlom egyik kiváló szociológusunknak a mai helyzetet értékelő cikkét, amely a Népszabadság október 25-ei számában jelent meg. Címe: „Az új kapitalizmus intézményesülése és válsága.” Erről van szó. Itt egy új kapitalizmus épül, amely válságjelenségekkel küzd, s valószínűleg válságról is beszélhetünk. De ez nem az ország válsága, hanem az új gazdasági elité, - mondja a szerző. Mindaz, ami a gazdasági elit részéről az utóbbi időben történt, támadás a kormány, a miniszterelnök jóléti programja ellen. Igaz, a program bukását már maga a miniszterelnök deklarálta 2003. augusztus 19-én.

A versenyszféra és a nem versenyszféra szakszervezetei megosztottak ebben a kérdésben. A közszolgálatot ért atrocitások ügyében a versenyszféra szakszervezetei legjobb esetben közömbösek voltak, néha azonban érezhettük azt is, mintha nem velünk tartanának. Az említett cikk szerzője is úgy véli, hogy a gazdasági korrekció, amelynek tanúi vagyunk, elsődlegesen a közsféra felhalmozási forrásainak rovására történt. S ez nagyon súlyos döntés.

A tőkés elit ereje tudatában lépett fel az állammal szemben, abból kiindulva, hogy van ereje az állam befolyásolására a neki tetsző döntések meghozatala érdekében. A nagyobbik kormánypárt magatartása ebben a tekintetben legalábbis kétértelmű. Nem szabott gátat a gazdasági elit olyan követeléseinek, amelyek a társadalom egészét veszélyeztetik. Érzékelhető: a gazdasági elit úgy ítéli meg, hogy dominanciája már teljes körű a politika, a kultúra, de akár a szellemi élet felett is. Demján Sándor egy nyilatkozata: „Ha nem leszünk vonzóak (mármint a tőkésék), akkor itt marad egy ország a szociálisan rászorultakkal.” Ez elég egyértelmű fenyegetettség.

A jövőt illető magatartásunk szempontjából fontos tisztában lennünk azzal, hogy az ország gazdasági elitje ezt a dominanciáját érvényesítve önmagától nem szánja el magát az eddigi gyakorlatától való eltérésre, nem fog másként vélekedni a munka világról, az ország szociális helyzetéről. Ha nem kényszerítik rá, nem változtat magatartásán.

Árva János

Gumicsontot kaptunk

A kormány október 8-án tárgyalta első olvasatban a közigazgatási létszámcsökkentés tervét. Az előző napon összehívtak egy szakértői egyeztetést, amelyen részt vettem. Ez a megbeszélés jól érzékeltette, hogy mennyire megalapozottan készítették elő a létszámcsökkentést: a szakszervezeti oldal képviselői sokkal tájékozottabbak voltak, mint maga az előterjesztő. Így kezdődött tehát a dolog.

A KOMT ülésén gumicsontot kaptunk költségvetési terv helyett. Gumicsontként az szolgált, hogy „valamit kellene csinálni” a közalkalmazotti és az üzemi tanácsok választása ügyében, de főleg az üzemi tanácsok ügyében, mert ott nincs összeszámítás, mint a KT-választások esetében, így a versenyszférában nem derül ki, hogy melyik konföderáció vagy országos szakszervezet reprezentatív és melyik nem. Ezt a témát természetesen elvetettük, mert olyan időszakban tartotta ülését a KOMT, amikor már régen nem erről kellett volna beszélni, hanem arról, hogy mi várható 2004-ben a keresetek alakulásában. Ugyanakkor azonban mégsem tekinthető eredménytelennek az ülés, mert az Országgyűlés a héten elfogadta a Kjt módosítását, amely szerint 2004. október 31-ig meghosszabbítják a közalkalmazotti tanácsok mostani mandátumát.

Fehér József

Sok erőfeszítéssel szerény eredmény

Tisztelt Országos Választmány!

Beszámolóm nem lesz gördülékeny. Részben azért, mert még ma délelőtt is változott, részben pedig azért, mert igen sok olyan impulzus ért az elmúlt napokban és órákban, amelyeknek a közreadása valamennyiünk számára fontos.

Nincs még vége a 2004. évi keresetekről szóló érdekegyeztető tárgyalásnak, de egy nagyon hosszú időszak van mögöttünk, és egy nagyon fontos időszak van még előttünk. Többféle tárgyalási forduló volt. Most hét tárgyalás eredményét foglalom össze. A megbeszélések időpontja nem meghatározó, de jelezhet valamit.

Szeptember 18-án tartott ülést az Országos Közzolgálati Érdekegyeztető Tanács (OKÉT), majd szeptember 22-én került sor a Köztisztviselői Érdekegyeztető Tanács (KÉT) és az Országos Önkormányzati Érdekegyeztető Tanács (OÖKÉT) együttes ülésére, amelyet követett a létszámcsökkentéssel kapcsolatos szakértői tárgyalás. November 7-én és 14-én tartott ismét ülést a KÉT. Ez utóbbiak általunk kezdeményezett rendkívüli ülések voltak. Közben október 22-én volt az OKÉT tanácskozás második, november 18-án pedig a harmadik fordulója.

Ez a felsorolás jelzi, hogy az elmúlt hetek folyamán nagyon intenzív szakaszban voltak az érdekegyeztető tárgyalások. Most nem mondhatjuk azt, hogy a kormány nem volt fogadókész tárgyalási kezdeményezéseinkre.

Az viszont hátrányára vált a sok tanácskozásnak, hogy egyik-másik alkalommal a kormányzati oldal tárgyalócsoportjában semmilyen felhatalmazással sem rendelkező képviselőkkel volt szerencsénk találkozni. A hét tárgyalás valamiféle összegzésére töreksem, és nem egyenként adok számot az ottani történésekről.

I.

A kormány álláspontja és javaslata

A kormány álláspontja szerint a 2004. évi kereset alakulásával kapcsolatos döntést alapvetően befolyásolja az, hogy az utóbbi három év - 2001-2002-2003 - folyamán a hazai keresetek színvonala és aránya is a közzolgálatban dolgozók javára változott meg. A közzféra valamennyi tevékenységi ágazatában, munkaköri csoportjában és jogviszony-típusában (közalkalmazottak, köztisztviselők, szolgálati viszonyban állók, bírák, ügyészek, igazságügyi alkalmazottak és más munkaviszonyban foglalkoztatott közzolgálati dolgozók esetében) igen jelentős volt a keresetnövekedés.

A kormányzati statisztika szerint _ amelynek a hitelességét nem vitatjuk _ a három év alatt a nemzetgazdaságban a nettó keresetek 59,98 %-kal emelkedtek. A versenyszférában 51, a költségvetési szférában pedig 81 %-kal. Ezt bizonyos szempontból alátámasztják a Központi Statisztikai Hivatal augusztusi adatai is, amelyekben már szerepel a 2003. július 1-jétől hatályos köztisztviselői béremelés is. Ennek megfelelően 2003 augusztusában a nemzetgazdasági átlagkereset 129.932 Ft volt. Ezen belül a költségvetési szféra 146.474 forinttal áll a toplista elején, a versenyszférában pedig 122.918 forint az átlagkereset.

Hat év átlagában a közzférán belül a köztisztviselők keresete a legmagasabb. A közigazgatási átlagkereset 2003 augusztusában 163.587 forint, az oktatásban dolgozóké 147 ezer, az egészségügyieké 132 ezer, a szociális ágazatban foglalkoztatottak átlagkeresete 101 ezer forint.

Tizenkét év átlagkeresetéről is van _ általunk nem vitatott _ nagyon precíz, hiteles kimutatás. Eszerint a tizenkét év első hat esztendejében jelentős lemaradást szenvedett el a közzféra: 1991 és 1996 között majdnem 23 %-kal maradt le a versenyszférától. 1997-től viszont fokozatos a felzárkózás és a 12 éves áttekintésben 23 %-os hátrány 2003 végére 13 %-ra mérséklődik, mert 1997-től viszont van 10 %-os előny.

Ebből az a kormányzat következtetése, hogy a felzárkózás folyamatos, a kereseti színvonal és a kereseti arányok változásának alakulása egyértelműen előnyös a közzféra számára. A hivatalos kormányálláspont szerint a keresetek ilyen mértékű növekedését a minimálbér emelése, az életpálya rendszerek hatályba lépése, a diplomás minimálbér bevezetése _ amely csak a közzférában érvényes _ valamint az illetménytáblák szerinti differenciált béremelés eredményezte. Ennek köszönhetően a költségvetési szféra teljes körében, tehát mind a 830 ezer alkalmazottat érintően megszűntek a minimálbér emelése miatt előállt kereseti feszültségek, és alapvetően érvényesülnek a betöltött munkakörhöz megkívánt képzettség és a szolgálati idő szerinti bérkülönbségek.

Feszültség az illetményrendszerben

Feszültség a közszféra illetményrendszerein belül van, elsősorban a közalkalmazotti és a köztisztviselői illetmény között. Ez a feszültség főleg a képzettségi körökön belül van jelen, de bizonyos összehasonlításban a felsőfokú és a középfokú végzettségűek között is. A legnagyobb mértékű feszültség bizonyosan a felsőfokú végzettségűek magasabb kategóriájánál tapasztalható. Azonos feltételek mellett _ itt az alapilletményeken kívül semmi más befolyásoló tényezőt nem vett figyelembe a kormányzati elemzés _ egy felsőfokú végzettségű közalkalmazott fizetése az alapbértábla szerint 127 ezer és 146 ezer forint közötti, a köztisztviselők legkevesebb illetménye viszont 20 éves szolgálati viszony és felsőfokú végzettség esetén 171.600 Ft. Ez 30 %-os előnyt jelent a köztisztviselők számára.

A legnagyobb különbség a középfokú végzettségűeknél figyelhető meg, ott is a tábla végén. Tábla és tábla összehasonlításáról van tehát szó a kormányzati elemzésben. A középfokú végzettséggel rendelkező közalkalmazottak legmagasabb fizetése 88 ezer, vagy 106 ezer, míg ugyanez a köztisztviselői körben 145 ezer forint illetménykiegészítések és pótlékok nélkül. Ez 40 %-os különbség a köztisztviselők javára.

Eddig a kormányzati elemzés. A következtetésekre bizonyosan később kerül majd sor. Bizonyos áthallás majd lesz, ezt érzékelnünk fogjuk. A kormányzati nézőpont szerint tehát a közszféra és a versenyszféra közötti feszültség nem olyan, amelyet bármilyen módon kezelni kellene. A közszférán belüli feszültségeket viszont nem lehet nemlétezőnek tekinteni. Az MKKSZ nemcsak a nevét, hanem a tagságát illetően is sajátos szervezettel, nekünk mindkét oldalra _ a köztisztviselőkre és a közalkalmazottakra _ egyaránt oda kell figyelnünk.

Míndezek alapján a kormányzat 5 szempont figyelembe vételét tartotta indokoltnak. Ezek:

1. A 2001-2002-2003. évi ismert mértékű bérfeljlesztés soha nem látott mértékben terhelte meg az államháztartást.
2. A kormányprogramban vállalt és 2002-2003-ban már megvalósult felzárkóztatás tovább nem folytatható, hiszen a kormány teljesítette ígéretét. Igaz, csak az utóbbi hat év bérfeljövődése mutat 10 %-os előnyt a közszférában, a 12 éves összehasonlításban még 13 %-os hátrányunk van. De azt a felzárkóztatást, amely 2002-ben és 2003-ban végbement, sem 2004-ben, sem 2005-ben nem indokolt folytatni, _ mondja a kormány.
3. A nagymértékű államháztartási hiány a magyar gazdaság versenyképességét rontja, és az adóelvonás, amelyből biztosítható lenne a nagyobb mértékű béremelés, olyan nagy államháztartási hiányt okozna, ami a vállalkozásoktól szívná el a pénzügyi forrásokat. Ezért a 2004-re és majd a további évekre is meghatározott maximum 3,8 %-os GDP arányos államháztartási hiány semmiféleképpen nem léphető túl. Ha túllépünk, nem lenne tartható az a (az ellenzék és a magyar politikai elit által egyöntetűen támogatott) cél, hogy Magyarország 2008-tól tartozzon az Euró-övezethez. A maastrichti egyezmény szerint ugyanis csak azok az országok tartozhatnak oda, amelyeknek az államháztartási hiánya a monetáris unióhoz csatlakozást megelőző négy évben nem haladja meg a GDP 3,8 %-át.
4. Figyelembe veendő szempont, hogy a magyar munkaerőpiacon soha nem látott mértékben vannak jelen állástalan és részben munkanélküli diplomások. Munkaerőpiaci oldalról tehát nincs olyan nyomás, amely indokolná a költségvetési szféra munkaerő vonzó képességének erősítését.
5. A kormányzat talán egyik legérdekesebb érve: az úgynevezett szerkezetváltás, a gazdasági átalakulás a versenyszférában gyakorlatilag befejeződött, a közszférában pedig most kezdődött meg a hasonló folyamat. Jelentős átalakulás zajlik vagy készül az egészségügyben, bizonyos reformok vannak előkészületben az alsó és középfokú oktatásban és részben a felsőoktatásban. S itt a közigazgatási reform, vagy ha úgy tetszik államreform, amelyről sok mindent hallunk, olvashatunk. Minden esetre írott kormányprogramként létezik.

Igéret: a reálérték megőrzése

Míndezeket az elemzéseket, következtetéseket figyelembe véve a kormányzat a 2004. évi keresetemelkedéssel kapcsolatos célkitűzést a közszférában úgy határozta meg, hogy egészében is és egyes területeken is az árnövekedéssel arányos bruttó keresetemelkedés lehetséges. Így az 5-5,6 %-ra tervezett infláció mellett az általános keresetnövelési előirányzat 2004-re a közszférában 6% lehet. E növekedési előirányzat megvalósulása esetén _ véli a kormányzati előterjesztés _ általában is biztosítható lesz a keresetek reálértékének megtartása. A bruttó keresetek emelkedésének feltételei jogviszonyok, ágazatok, finanszírozási rendszerek szerint ugyan eltérőek, de az előterjesztés szerint az érdekelt szereplők közös elhatározásával és felelősségvállalásával biztosítható, hogy a különböző területeken kiegyensúlyozott keresetnövekedés valósuljon meg, és mindenütt meglegyen az átlagosan bruttó 6%-os keresetemelkedés.

Jogviszonyok szerint a következő ajánlást terjesztette a kormányzat az OKÉT november 18-ai ülése elé a közalkalmazottakra, a köztisztviselőkre és a közigazgatásban dolgozó fizikai alkalmazottakra vonatkozóan.

A **közalkalmazottak** esetében a bértábla alsó határos jellege lehetővé teszi, hogy a helyi szinten meghozott illetményemelési döntések legyenek végrehajtva. A illetményemelések fedezetéül a központi költségvetésből származó források _ mintegy 2-3 % - a helyi bevételek, valamint a takarékos gazdálkodással, szervezési intézkedésekkel, létszámcsökkentésekkel (!) felszabadítható források szolgálhatnak. Közalkalmazottakról van szó! Alsó határos illetménytábla, 2-3 %-os költségvetési támogatás, helyi bevétel, takarékos gazdálkodás, létszámcsökkentés _ ez a kormányzati ajánlat.

A **köztisztviselők** körében 2003. július 1-jétől emelkedett az illetményeszorzó, amelynek 2004. évre történő áthúzódó hatása 6 %-os keresetemelkedést biztosít. A keresetnövekedés forrásául a személyi juttatási előirányzatok, a 2003-as évközi illetményemelés szintre hozását biztosító differenciált növekedés, valamint a hatékonyabb létszámgazdálkodás szolgál.

A **közigazgatásban dolgozó fizikaiak** esetében helyi döntésekkel alapozható meg a keresetnövekedés. Ehhez a központi költségvetés forrást nem biztosít.

Az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) október 27-ei ülésén született megállapodással kapcsolatban is van teendő a költségvetési szférában. Ezzel összefüggésben két dolgot emelek ki. Az egyik az önkormányzati normatívák emelkedése, a

másik pedig az önkormányzati szféra esetleges létszámcsökkentésével összefüggő előirányzatok felhasználásának szabályai. A dolgok változását jelzi: a november 18 előtt néhány nappal leírt _ most itt ismertetett _ anyagban még az szerepel, hogy az Országgyűlés elé benyújtott 2004. évi költségvetési törvényjavaslathoz képest a kormány döntésének megfelelően a keresetekre fordítható előirányzatok összesen 10 milliárd forinttal emelkednek. Így a helyi önkormányzatok normatív hozzájárulásai és normatív kötött felhasználású támogatásai érzékelhető növekedést tartalmaznak. Azóta ez a 10 milliárd már 30 milliárdot megközelítő összeg lett. Tulajdonképpen a 13. havi köztisztviselői illetmény kifizetésének 2005-re áttevésével keletkezett ez a forrás. Még ugyan nincs róla döntés _ november 24-én, hétfőn lesz róla parlamenti szavazás _, de ezt adják át az önkormányzatoknak részben közlekedési támogatásként, részben pedig keresetekre fordítható összegként.

A létszámcsökkentés költségei

A létszámcsökkentés költségeire szolgál egy jelentős előirányzat. Az állami közigazgatásban ismerjük a szabályokat, megjelent a Magyar Közlönyben az erre vonatkozó kormányrendelet. Az önkormányzatoknak amennyiben akár a közalkalmazotti, akár a köztisztviselői körben létszámot csökkentenek, a központi költségvetés lényegében az állami szférára vonatkozó szabályokat érvényesítve biztosít támogatásokat. Tehát a megszüntetett álláshely öt évig ott sem állítható vissza, és ha megfelelő számú jelentkező van korengedményes nyugdíjra, akkor a munkavállalók számára kedvezően változtatják meg a korengedményes nyugdíj szabályait. Ilyen ügyekre jelentős összegű céltartalék van, az erre vonatkozó szabályokat tartalmazza az a bizonyos OKÉT-ajánlás.

Az OÉT-megállapodás közszférában történő végrehajtásával kapcsolatban mindenképp az 53 ezer forintos minimálbér forrását határozza meg. Ennek érvényesítése tehát a költségvetési szférában is kötelező. A kormányzati számítások szerint a közszféra 830 ezer munkavállalója közül ez mintegy 6 ezer főt érint, a teljes létszám kevesebb, mint 1%-át. Ezzel kapcsolatban _ kormányzati álláspont szerint _ költségvetési többlettámogatás nem szükséges. A szükségessé váló béremelkedések az intézmények bércerétét átlagosan mindössze 0,2%-kal terhelik meg, ezért nincs szükség a központi támogatásra.

A **béren kívüli juttatások** kategóriájában a közigazgatási dolgozók számára elsősorban az étkezési hozzájárulás kerülhet szóba. Az adómentes összeghatár felemelése a közszektorban kötelező juttatásokat nem érint, kivéve a köztisztviselőknek járó kedvezményes étkezést. Ezekben az esetekben a megemelt juttatást a költségvetési előirányzatokból kell biztosítani, ehhez többletforrást a központi költségvetés nem ad. A többi _ nem kötelező _ juttatásról, azok mértékéről fenntartói, önkormányzati intézményi szinten lehet dönteni.

Az OKÉT munkavállalói oldala javasolta a rászoruló bölcsődés gyerekek ingyenes étkeztetését. A kormányzat ezt az igényt befogadta és mintegy 300 millió forint többlet támogatást biztosít ehhez a bölcsődéket fenntartó önkormányzatok számára.

Ennyit a kormányzati álláspontról és javaslatról. Amit elmondtam, az több érdekegyeztetési fórumon elhangzottak összegzése.

II.

Munkavállalói, szakszervezeti álláspont

Több érdekegyeztető fórum összegzéseként ismertetem a munkavállalói szakszervezeti álláspontot is.

Minden alkalommal hangsúlyoztuk: a szakszervezeti oldal számára elfogadhatatlan, tárgyalási alapnak sem tekinthető a kormányzat 2004-re szóló bérjavaslata. Álláspontunkat több érv támasztja alá.

1. A magyar gazdaság, noha csökkenő mértékben, de változatlanul növekvő gazdaság. Ennek alapján elfogadhatatlan, hogy növekvő gazdaságban stagnáló, vagy csökkenő reálbérekkel kelljen számolni a közszférában.

2. Egységes és határozott álláspontunk, hogy a közszféra bérfelzárkóztatása nem fejeződhet be, mert a statisztika sem cáfolja, hogy 12 év átlagában még mindig van jelentős és elfogadhatatlan mértékű, 13 %-os lemaradásunk a versenyszférához viszonyítva.

Másrészt sokféle téves következtetésre is ad lehetőséget az az _ ágazati átlagokat tekintve különben korrekt _ összehasonlítás, amely nem veszi figyelembe a képzettségi szinteket. Szerintünk csak képzettségi szintek között lehet reális az összehasonlítás. Így összevetve az összehasonlíthatót, a szellemi foglalkozásúak átlagkeresete a versenyszférában 192 ezer Ft, míg a közszférában 169 ezer Ft. Tehát 12 %-os hátrány mutatkozik a közszféra kárára. Nem beszélve arról, hogy a közszolgálatban foglalkoztatottaknak közel 80 %-a szellemi foglalkozásúnak és 20 %-a fizikai dolgozónak minősül, míg a versenyszférában az arány fordított: 17-18 %-ot tesz ki a szellemiek aránya, és több mint 80 %-ot a fizikaiaké.

3. A közszférában a munkajövedelem szinte azonos a keresettel, míg a versenyszférában _ nem is beszélve a szürke és fekete gazdaságról _ a munkajövedelemnek 81 %-a a kereset, a többi egyéb jövedelem. Ez azt jelenti, hogy igen sok olyan juttatás van a versenyszférában, amivel a közszolgálat nem számolhat. Pedig végül is a munkajövedelem határozza meg alapvetően az emberek életszínvonalát.

4. A közszféra bérfelzárkóztatása azért sem fejeződhet be, mert 2004. május 1-jét követően, ha nem is minden tekintetben, de igen jelentősen megnyílik a magyar munkaerőpiac kifelé is, befelé is. Az új munkahelyek elszívó hatása _ az agyelszívás _ elsősorban erről a területről fog érvényesülni. A közszolgálatban kell mindenképp előtt arra számítani, hogy a fiatalok, elsősorban az idegen nyelveket jó színvonalon beszélők fogják elhagyni a magyarországi munkahelyüket. A közszolgálati munkahelyek vonzóképességének stagnálása vagy csökkenése a közszolgálat jó minőségét veszélyezteti. Ez tehát nem pusztán a közszférában dolgozó munkavállalók ügye, hanem a magyar adófizetők kiszolgáltatásának veszélyeztetettsége is felmerülhet.

Tárgyalási alapállásunk

1. Általános tárgyalási alapállásként azt határoztuk meg magunknak _ és ezt közöltük a kormánnyal _ , hogy az *OKÉT munkavállalói oldalán helyet foglaló szakszervezetek csak a közszféra egészére érvényes megállapodást hajlandóak aláírni. Vagyis csak csomagban tárgyalunk, nem fogadjuk el a foglalkozási csoportok közötti szálamizást.* Igaz, egy nagyon kevéske szálamizás már megtörtént: a bírák, ügyészek, bírósági alkalmazottak bérét 2003. november 1-jétől 25 %-al emelték. Ennek örülünk, s nyilvánvaló, hogy a 2004. évi keresetnövelésben ők már nem érdekeltek.

2. A másik alapállásunk, hogy az *illetményrendszerekben történő finanszírozást tekintjük elsődlegesnek*, mert ez jelenti a finanszírozás garanciáját. A kormányzat képviselői azt mondják, hogy a bérré költhető pénz ott van a normatívákban, vagy a fejezeti számokban, tessék megkeresni. Ez a megközelítés számunkra elfogadhatatlan. Mind a közalkalmazottak, mind a köztisztviselők béremelésének jogi és finanszírozási garanciáját csak a bértáblákba építheti meg.

3. Kiinduló pontunk az is, hogy a *közszféra 2004-re vonatkozóan a versenyszférával azonos elbírálást követel.* Az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) többfordulós ülése után október 28-án aláírt megállapodásban a kormányzat elfogadta, hogy 2004-ben 5,5-5,8 %-os inflációt számítva 7-8 %-os keresetemelkedés legyen a versenyszférában. Ez ugyan nem jelentős reálkereset-növekedés, de nem nulla, mint a közszférának tett ajánlat. Tehát minimálisan a 7-8 %-os keresetnövekedés volt az igényünk, noha előzetesen bruttó 10 %-ot szeretnünk volna elérni a közszféra számára, s ebből legkevesebb 6 %-ot a bértáblába, illetményalapba építve.

Amit kértünk

Javaslatunk jogviszonyok szerint az alábbi volt.

- *A közalkalmazotti bértábla kezdő tétele legyen egyenlő az 53 ezer Ft-os minimálbérrel.* Az egyetemi bérrendszer kezdő tétele 382 ezer Ft legyen. A közalkalmazotti bértábla valamennyi tételét legalább átlagosan 6 %-al növeljék, méghozzá úgy, hogy az alacsonyabb kategóriákban 6 %-nál több, a magasabb bérkategóriákban pedig esetleg valamivel kevesebb legyen az emelés, s az F/1 kategória _ a diplomás minimálbér _ legyen egyenlő a mindenkori minimálbér kétszeresével.

A *köztisztviselőkre* vonatkozóan két javaslatot is ismertetnem kell. Az egyik a KÉT ülésén hangzott el, a másik pedig az OKÉT november 18-ai ülésén. A KÉT kezdeményezésünkre összehívott november 7-ei ülésén egy hét pontos javaslattal ültünk le a tárgyalóasztalhoz.

☉ Kiinduló pontunk a **köztisztviselői illetményalap felemelésének igénye** volt. A köztisztviselői illetményalapot utoljára két évre vonatkozóan 2000-ben állapította meg az akkori Országgyűlés azzal, hogy 2001-ben 30.600, az utána következő évben pedig 33.000 lehet, míg 2003-ra befagyasztotta a jelenlegi kormány. 2004-re azt kértük, hogy 33 helyett 36 ezer legyen az illetményalap. Ez nagyjából megfelel a 10 %-os javaslatunknak.

A tárgyalás hangulatát jelzi, hogy határozott nem volt a válasz, így a második évre is befagyasztják a köztisztviselői illetményalapot. Részben azért, mert az emelés más illetményrendszereket is mozgat _ például a fegyveres és rendvédelmi szolgálatban állókat, az országgyűlési képviselőket, a polgármestereket _ részben pedig azért, mert nem indokolt, hogy a köztisztviselői körben ilyen mértékű bérfelzárkózást generáljon a 33-ról 36 ezerre történő emelés. Ez ugyanis több mint 40 milliárd forintba kerülne, s a kormány nem kívánja felvállalni az ennek a révén fokozódó feszültséget.

Amennyiben ez a javaslatunk nem keresztülvihető, arra az esetre állítottunk össze további indítványokat. Ezek:

◆◆ A közigazgatási munkahelyeken az államháztartási törvény végrehajtási utasításában megállapított **8 %-os éves jutalmazási keretet a költségvetés normatív módon biztosítsa _ beleértve az önkormányzatokat is _** annak érdekében, hogy a jogilag 2001. július 1-jétől (gyakorlatilag 2002. január 1-jétől) érvényesülő köztisztviselői teljesítményértékelésnek és teljesítmény-díjazásnak meglegyen a fedezete.

Válasz: a kormány nem kíván sem 8, sem 1 %-os fedezetet biztosítani erre. A köztisztviselői teljesítményértékelést tulajdonképpen megbukottnak tekintik, nincs szükség erre a bürokratikus, semmi értelmes hozadékkal nem járó teljesítményértékelésre. Egy bukott ügyet nem kell finanszírozni, - ez a kormányzati álláspont.

Ž **A közigazgatás fizikai alkalmazottainak keresete** 2004-től általában a versenyszférára elfogadott átlagos keresetemelkedés szerint, vagy az állami vállalatoknál megvalósuló keresetemelkedéssel arányosan növekedjék, jövőre tehát 7-8 %-al.

Válasz: határozott nem. Semmilyen módon nem kívánják sem szabályozni, sem emelni a közigazgatás fizikai alkalmazottjainak keresetét. Amíg egy meghirdetett ilyen állásra tízen jelentkeznek, addig sem munkaerőpiaci, sem egyéb indoka nincs az emelésnek, - mondják.

◆ **Az ügykezelők helyzetének javítását** is javasoltuk. Valljuk be, az ügykezelők dolgában tapasztalhattunk némi öngól-effektust. A 2003. július 1-jével köztisztviselői státuszba visszakerült ügykezelők nem jelentéktelen része ha csak a tábla szerinti illetményeket fogja kapni, bizony helyben jár. Noha a 2001; 2002; 2003 évi bérfelzárkózások kötelezően nem írták elő az ügykezelők díjazásának emelését, köszönhetően a munkahelyi szakszervezeti vezetőknek, hála istennek ilyen mértékűre tornázták fel az átlagos kereseteket, amit a módosított illetménytábla nem ér utol. Ebből a helyzetből adódott az az indítványunk, hogy a törvényhozó módosítsa az ügykezelők illetménytábláját, legalább 15 %-al emeljék meg a táblatételeket, hogy ne legyen helyben járás. Mivel tól _ ig-es a tábla, ez a változtatás nem feltétlenül jelent bérfelzárkózást. Pusztán azt szeretnünk volna elérni az illetményrendszer változtatásával, hogy sok kollégánál, kolléga számára ne legyen még - ha nem is évekig, de - egy-két évig helyben járás, illetve kicsit törjük meg az indokolatlanul hosszú várakozási időket.

Válasz: határozott nem. Szakmai tévedés az ügykezelők visszavétele. Az egységes közszolgálati törvény ismét felvetheti, hogy közjogi jellegű munkahelyeken csak és kizárólag azok maradjanak köztisztviselői jogviszonyban, akiknek hatóság feladataik vannak.

◆ **A középfokú végzettségűekkel** kapcsolatban 2001 óta fájó pontunk az illetménytábla - tételek igen nagy különbsége a felsőfokú végzettségűekéhez viszonyítva. Nem a felsőfokú végzettségűeket tartjuk soknak, hanem a középfokúakét kevésnek. A kormány azzal érvel, hogy a 2003-as helyzetet a 2001-eshez viszonyítva igen jelentős változásokat mutat a képzettségi struktúra tekintetében. Míg 2001-ben a közigazgatásban dolgozók 40 %-ának volt felsőfokú és 60 %-ának középfokú végzettsége, 2002-ben már 50-50 % volt az arány, az idén pedig a felsőfokú végzettségűek aránya már több mint 60 %, míg a középiskolát végzetteké csupán 37-38 %-ot tesz ki.

A jelenleg tanuló és a kilépők helyett felvett új belépők végzettségi arányát tekintve az a trend bontakozik ki, hogy minden különösebb külső beavatkozás nélkül teljesíthető az a célkitűzés, amely szerint 2008-tól már csak felsőfokú végzettségűek dolgozhatnak a közigazgatásban. Sőt, a jelenleg még érettségivel betölthető állásokra is tízesével jelentkeznek diplomások. A kormány álláspontja szerint ez semmiféleképpen nem indokolja, hogy hozzányúljanak a középfokú végzettségűek illetménytáblájához, megváltoztassák a táblatételek arányát, vagy mértékét.

) Javasoltuk, hogy ha az illetménytáblához nem nyúlnak, akkor **az illetménykiegészítések változzanak**. Ezek a kiegészítések ugyanis nem a személynek, hanem a munkahely szintjének szólnak, hiszen a legalább megyei szinten működő hivataloknál a diplomások pótléka 20-30 %-ra emelkedett, a középfokú végzettségűeké pedig változatlan maradt. Ez utóbbi kategóriának 10-ről 15 %-ra javasoltuk emelni a pótlékát, helyi szinten pedig legalább 5 %-os mértékű pótlék bevezetését kértük.

A válasz az eddigiekhez hasonló volt: a kormányzat sem szakmai, sem más megfontolásból nem tartja indokoltnak ezt.

Ugyancsak javasoltuk a **képzettségi pótlék** alanyi jogon történő biztosítását, hasonlóan a közalkalmazotti törvény már érvényben lévő szabályrendszeréhez.

A kormányzat álláspontja ezzel kapcsolatban megengedő: amennyiben van rá pénz, nem kifogásolják, hogy munkahelyi vagy akár tárca szinten megvalósuljon. Az MKKSZ eredményes érdekérvényesítő munkája révén néhány helyen _ például a környezetvédelemben _ már alanyi jogon adják a képzettségi pótlékot. Mi azonban azt szeretnénk, hogy a közalkalmazottakéhoz hasonlóan a köztisztviselő is törvényben rögzített módon, munkáltatói mérlegelés nélkül kapjon pótlékot, ha többféle végzettsége van, és azt hasznosítja is a munkájában.

) Javasoltuk, hogy az egész közszolgálatban **vezessék be a köztisztviselői önkiválasztó szociális juttatási rendszert** _ a közszolgálati káféteriát - , s ennek induló tételét legalább 150 ezer forintban állapítsák meg. Jelenleg _ csak a közigazgatásban _ már 90 ezer forint rendelkezésre áll, hiszen alanyi jogon jár a legalább 66 ezer forintos ruházati költségterítés _ azért legalább, mert az önkormányzatoknál ennél magasabb is lehet _ és a legalább 24 ezer forintos évi étkezési hozzájárulás. Ez összesen 90 ezer Ft. Úgy gondoltuk, hogy egy nagyon szerény mértékű éves összeggel 150 ezer forinttal lehetne ezt a rendszert bevezetni.

A kormányzati álláspont 2004-re vonatkozóan határozottan elutasító, de a Belügyminisztérium készített egy munkaanyagot arról, hogy miként lehetne ezt bevezetni 2005-től.

Hétből hét elutasítás

Ha nem csal az emlékezetem, 1992 _ a köztisztviselői törvény megszületése _ óta a Köztisztviselői Érdekegyeztető Tanácsnak nem volt még egy olyan ülése, mint ez a mostani, amelyen hét javaslatunkból mind a hetet határozottan elutasította a kormányzati oldal. Ilyen durva, visszautasító kormányzati magatartással én még nem találkoztam. Az egymást követő hét elutasítás sokkoló hatású volt. Pszichésen is olyan érzést keltett az emberben, hogy ez az, amire annyira vágytunk az 1998-2002-es kormányzati időszak után? Ez az a változás, amiben reménykedtünk?

A sokkoló sikertelenség után tettünk javaslatot a november 18-ai OKÉT ülésen a köztisztviselői jogviszonyt érintő témára. Természetesen fenntartva a hétpontos javaslatot, de elfogadva azt, hogy ha a közzsféra egészére vonatkozó 6%-os mértékű, illetményrendszerekbe épülő keresetemelkedést követelünk, akkor az illetményalapra vonatkozó indítványunkat más javaslatok teljesülése esetén módosíthatjuk és a 33 ezer forintos illetményalapra a 6 %-ot _ a 35 ezer forintot _ is elfogadhatónak tartanánk.

Erre is negatív választ kaptunk. Veres János, a Pénzügyminisztérium politikai államtitkára határozottan kijelentette: a maga részéről befejezettnek tekint a köztisztviselői illetményalappal kapcsolatos tárgyalásokat. Az illetményalapot a kormányzat nem kívánja emelni, mivel az önkormányzati körben máris 35 ezer forint, az állami közigazgatásban pedig 33 ezer forintos illetményalappal is biztosítható a 6 %-os keresetnövekedés.

Határozott nem a bértábla emelésére

A közzsféra egészére vonatkozó szakszervezeti igénylistára is határozottan tartalmaz a kormányzati válasz. A Pénzügyminisztériumnak az az álláspontja, hogy a fejezeti költségvetések tartalmazzák a keresetemelkedések legalább 4-5 %-os forrását. Az önkormányzatok az eredetileg tervezett 80 helyett 120 milliárd forint többlettámogatást kapnak. Ez az önkormányzatok esetében is _ nem is vitatják, hogy nem mindenütt egyformán _ globálisan lehetővé teszi az 5-6 %-os bruttó béremelést 2004-ben és helyi döntések (értsd alatta: létszámgazdálkodás és takarékosági intézkedések) révén nem kell központi költségvetési forrás a 6 %-os keresetnövekedéshez, - mondják a Pénzügyminisztérium vezetői.

A kormányzat illetékesei _ megjegyzem: az önkormányzati szövetségek is _ határozottan elutasítják a közalkalmazotti bértábla emelését, mondván, hogy a tábla emelése önmagában létszámcsökkentést kényszerít ki. Az alsóhatáros bértábla tételét ugyanis meg kell adni, de ha nincs rá pénz, csak elbocsátásból lehet forrást teremteni. Igazából nem zavarta a kormányzati képviselőket az az ellentmondás, hogy ha valóban megvan a pénz, - vagy legalábbis annak nagyobb része _ a béremelésre, akkor miért nem lehet a bértábla tételeit emelni? Ha pedig nincs meg a pénz, akkor teljesen mindegy, hogy miről beszélünk, akkor nem a táblatételek emelése fog létszámcsökkentést okozni, hanem a pénzhány.

A kormány meggingathatatlan álláspontja, hogy az államháztartás hiánya 2004-ben nem lehet több a GDP 3,8 %-ánál. Jövőre az autópálya építés, a vállalkozások helyzetbe hozása és a különböző EU-programok társfinanszírozása lesz a gazdaság fő prioritása, elsősorban ezek kötik le a szabad pénzügyi forrásokat. Ez nem tesz lehetővé nagyobb mozgásteret a kormány számára.

Az Országgyűlés hétfőn, november 24-én dönt a 2004-es állami költségvetés fejezeti számainról. Ez azonban nem azt jelenti, hogy mindennek vége, mert volt már rá példa, hogy december 22-én született számunkra fontos módosító javaslat. Azt viszont jelzi, hogy a kormányzat ebben a szakaszban eltökélt, és ha nem is tekinti berekesztettnek, de a maga szempontjából befejezettnek tartja a bértárgyalásokat.

Nemcsak az MKKSZ, hanem a közszolgálati szakszervezetek egésze vonatkozásában is érdemes végiggondolnunk, hogy mit jelent ez a sorozatos kormányzati nem. Nyilvánvalóan azt, - a másik oldalon ezt nem is tagadják - , hogy eltérés van a kormányprogramban vállaltaktól. Nincs deklarálva, hogy vége a jóléti rendszerváltásnak, de 2004-re vonatkozóan igenis nem tartják indokoltnak, lehetségesnek a felzárkózást, ezért nem tervezik.

Az már morális vonatkozásokat vet fel, hogy a kormányzat 2002. augusztusában, szeptemberében, októberében a közalkalmazottak impozáns béremelését még adósság törlesztéseként, a korábbi években felhalmozódott hátrány kompenzálásaként kommunikálta. Az utóbbi időben viszont azt mondja, hogy a 2002-es őszi közalkalmazotti béremelés és a köztisztviselőknek idén július 1-jétől megadott illetménynszorzó-emelés a ciklus egészére biztosítja azt a kormányzati vállalást, hogy példátlan mértékű, 20-22 %-os keresetnövekedés valósul meg. Ami igaz. Csakhogy nem erről volt szó. Hanem a kormányprogram szerint 2002-ben egyszéri nagyarányú bérfeljelzés és utána évente a GDP növekedését meghaladó mértékű reálkereset-emelkedésére kerül sor a közsférában. Nem él ez a program 2005-re sem, illetve 2006-ra ígér újabb jelentősebb korrekciót.

A kormányzat ma már nem szorgalmazza a középtávú megállapodást. Ha 2004-re nem tudunk megállapodni, akkor nyilvánvalóan nincs miről beszélni, mert 2005-re már nem kell középtávú egyezség. Egyértelműen megállapodás pártiak vagyunk, de kormányzati cikluson átnyúló megállapodásról nem érdemes tárgyalni.

Szubjektív vélemény a helyzetről

A közsférát ismerő politikai tényezők ugyan hivatalosan nem mondják ki, de érzékelhető, hogy nem számítanak tiltakozó akciókra. A velünk kapcsolatban állók is konkrét ismeretekkel rendelkeztek arról, hogy az MKKSZ Országos Választmánya 2002 novemberében-decemberében miről hezitált, sőt _ ami végkép érdekes dolog _ arról is tudtak, hogy 2003. október 20-21-én például az Államháztartási Hivatal Országos Szakmai Tanácsa milyen arányban szavazott az OSZT sztrájkbizottságának létrehozásáról.

Többeknek az a véleményük, hogy ezzel a magatartással a kormányzat tulajdonképpen két legyet üthet egy csapással. Jön egyfajta megszorítás, ami mellett költségvetési szempontból minden bizonnyal sok érv szól, de ez meg fogja gyengíteni az érdekképviselőket is. A helyzettel való elégedetlenség ugyanis nem elsősorban a kormány irányában fog megnyilvánulni, hanem a szakszervezetekkel szemben. Nem azt mondják majd, hogy a kormány nem teljesítette ígérését, becsapott bennünket, a kormányban csalódtunk, hanem a szakszervezet tehetetlen. Az elégedetlenség szakszervezet-ellenes hangulatot kelt, ami a szakszervezetből való kilépésekhez vezethet.

A szakszervezetekkel szembeni elégedetlenség minden tekintetben megfelel a mindenkori kormány szándékainak. Előttünk vannak a közszolgálati reformok. Egy áldozatot kívánó, problémákkal, feszültségekkel járó reformhoz nem jók az erős szakszervezetek. A rendszerváltás utáni magyar kormányoknak a versenyszférában áthajszolandó szerkezetátalakításhoz, kemény gazdasági változásokhoz nagyon jól jött, hogy gyengék voltak a szakszervezetek. Magyarországon ma már nyilvánvaló, hogy a közsféra szakszervezetei a legerősebbek. Ahhoz, hogy a reformok áthajszolhatóak legyenek a közszolgálatban, gyengíteni kell a szakszervezeteket. Munkavállalóink jelentős részének mentalitása sajnos nem tükrözi azt a felismerést, hogy most kellene a lehető legerősebben összefogni, és nem az érdekképviselőt gyengíteni a kormányzatnak felróható, kifejezetten a kormányzat számlájára írandó és az ő felelőségét terhelő helyzet miatti elégedetlenség okán.

Tisztában vagyunk azzal is, hogy a szakszervezeti tagokat, de a munkavállalók nagy közösségét sem a harc érdekli, hanem az eredmény. Nem az érdekli őket, hogy tisztségviselőik hány érdekegyeztető tárgyaláson vettek részt, hanem az, hogy mit értek el. A mi mostani tárgyalásaink eddigi eredménye egyelőre nulla. Pedig minden különösebb öngazolás nélkül elmondhatjuk: valamennyi létező fórumot megjártunk, összehívtunk, kierőszakoltunk, minden tárgyalási lehetőséget kimerítettünk. A munkavállalói oldal ezeken a tárgyalásokon felkészülten _ felkészültebben, mint a kormányzati oldal _ vett részt. Annak ellenére, hogy a kormánnyal ellentétben mögöttünk nincs szakértői háttér. Mindannyian magunk böngésszük a több ezer oldalas költségvetést, a vaskos törvényjavaslatokat, jogszabálytervezeteket. Nekünk úgyszólván lopnunk kell az információt.

Az is tény, hogy a tárgyalásokon mindvégig taktikus és alternatívákban gondolkodó volt a szakszervezeti oldal. És régen nem tapasztalt egységben léptünk fel. Elhatározott szándékunk volt az egységes fellépés, az, hogy nem engedjük magunkat felszalámizni, nem adjuk a beleegyezésünket olyan megoldásokba, amelyek szerint a közszolgálat egyik kategóriája kapott volna valamit, a másik meg nem, az egyiknek idén, a másiknak majd jövőre.

Problémáinkról

Nem eléggé széles körű az álláspontjaink ismertetése. Nem tudom, ki hogyan ítéli meg a médiaszereplést, de szerintem elég sokrétű, mert a média egyébként is saját ízlése szerint választja meg témáit. Csak példaként említem meg az október 20-ai létszámcsokkentéssel kapcsolatos tárgyalásunk médiabeli megjelenítését. A szakszervezeti mozgalom nagy lejáratása volt az, amit bemutattott a Magyar Televízió vezető hírként az esti Híradóban. Iszonyú problémák származtak belőle. Nem

lehet a nézőnek megmagyarázni, hogy itt balhé volt. A képek azt sugallták, hogy megérkezik a kormány megbízott, s mi széles mosollyal fogadjuk. Érdemes elolvasni erről a Magyar Nemzet (!) cikkét, amely ugyan más összefüggésekben támadja a kormány megbízottat, de legalább olyan durván, ha nem durvábban támad minket. Sokféle kimenetele lehet tehát a médiaszereplésnek.

Jelentős mértékben hiányoznak, legalábbis kevésnek bizonyulnak a közvetlen találkozások a tagsággal. Nincs elegendő emberünk erre. Nem arról van tehát szó, hogy a fejünkre kellene szórni a hamut, vagy megszagatni a ruhánkat. Egyszerűen tényként kell azzal szembenéznünk, hogy nincs megfelelő személyi feltételünk a mostanihoz hasonló interaktív találkozásokra, párbeszédre.

Fontos hangsúlyoznunk: nem tudjuk elfogadtatni kollégáinkkal, hogy a kudarc, a sikertelenség nem a mi felelősségünk. Félre ne értse senki, nem arról van szó, hogy már megint a tagságot kárhoztatjuk. Az elmúlt 8-10 év, vagy még több esztendő nagy őrlődése, hogy nem tudjuk érzékeltetni: a szakszervezet tisztségviselőit azért lehet felelősségre vonni, amit tesznek, vagy nem tesznek, amikor kellene tenniük. De amit az Országgyűlés vagy a kormány dönt, az nekünk nem róható fel, azért a felelősséget nem viselheti a szakszervezet.

Mások azt mondják, hogy talán túltúl erőltettük a tárgyalásokat, túlságosan sokat is tárgyaltunk, s nem most, hanem még szeptemberben vagy októberben kellett volna azt mondani, hogy ha nincs érdemi javaslat, akkor nem tárgyalunk. Másfelől pedig azt halljuk, - teljesen jogosan _ hogy tárgyaljatok, nem jó a sztrájk, a demonstráció, a tárgyaló asztalnál kell eredményt elérni. Ezzel összefüggésben mondtam: a kormány nagyon is tudja, hogy valójában nincs mögöttünk olyan támogatás, amely akciókat jelentene. Ezért ahogy haladt előre a költségvetési vita, úgy keményedett a kormányzati álláspont.

Fontos lenne annak az evidenciának az elfogadtatása, tudatosítása a tagságban, hogy ebben a tekintetben az elmúlt 12 év minden kormánya _ politikai színezetének különbsége nélkül _ egyformán viselkedett: csak az erőnek engedett. Az érdekegyeztető tárgyalásokon kőkemény pénzügyi, hatalmi kérdésekben nincs barátság. Ott csak erő van. Aki mögött nincs erő, azzal másképpen tárgyalnak.

Javaslatok

1.) Az MKKSZ Országos Választmánya a közszféra 2004. évi keresetalakulásával kapcsolatos kormányzati ajánlatot a jogi és finanszírozási garanciák hiányossága miatt elfogadhatatlannak tartja, tárgyalási alapnak sem tekinti azt.

Természetesen az is lehet az álláspontunk, hogy elfogadjuk a kormány ajánlatát, bízunk abban, hogy valóban beépül a költségvetésekbe az ígért, hisszük, hogy a béremelésekhez szükséges pénz ott lesz az önkormányzatoknál, tudjuk, hogy a normatívák emelkednek, helyi alkukkal, egyeztetésekkel ki tudjuk azt harcolni, hogy ha nem is illetményrendszerben, de a borítékokban ott lesz a 6 %-al emelt bér.

E helyett azonban célszerűbb lenne azt mondanunk, hogy nem fogadjuk el a kormány ajánlatát, mert az számunkra nem kielégítő tárgyalási alap. Javasoljuk, erősítse meg az Országos Választmány azt a tárgyalási alapállást, amelyet a közszféra egészére vonatkozóan mondtam: csomagban tárgyaljuk, az illetményrendszerekbe épüljön be a béremelés, és finanszírozási garanciákat kérünk hozzá.

2.) Ítélje el az Országos Választmány a közszférával, de kiemelten a közigazgatással kapcsolatos kormányzati megszorításokat: a köztisztviselői létszámcsökkentést, az illetményalap immáron harmadik évre történő befagyasztását, a köztisztviselők 13. havi bére tárgyévi kifizetésének megszüntetését, azt a döntést, hogy a kormány a jövőben nem kíván foglalkozni a közigazgatási létszámcsökkentéssel, hanem _ a közalkalmazotti körhöz hasonlóan _ a miniszterek lesznek jogosultak dönteni a köztisztviselői létszámcsökkentésről.

3.) Hatalmazza fel az Országos Választmány az MKKSZ Elnökségét, vagy vezetőit arra, hogy keressük meg a diplomás minimálbérre javaslatot tevő Szabad Demokraták Szövetségét, s kérjük fel a pártot, kezdeményezzen az Országgyűlésben törvényt a diplomás minimálbér intézményesítésére. Diplomás minimálbér ugyanis van, de törvény vagy más jogszabály mindmáig nincs róla. A kormányzat illetékesei kimondták, hogy nem kívánják intézményesíteni. Alkalmazzák ugyan, de jogintézményként nem léteznek.

4.) Megfontolásra javasoljuk az Országos Választmánynak, hogy a bértárgyalások végső kudarcra esetén _ nem messze vagyunk tőle, de még nem ott vagyunk _ gondolkodjon érdekérvényesítő akció szervezésében.

Ha létrejön az Országos Községi Sztrájkbizottság, akkor adjon felhatalmazást arra, hogy az MKKSZ teljes joggal vegyen részt a sztrájkbizottságban. Ha nem jön létre ilyen bizottság, akkor az MKKSZ kezdeményezze, hogy alakuljon közigazgatási sztrájkbizottság, mivel a létszámcsökkentés és az illetménytábla befagyasztása az APEH-et, az ÁNTSZ-t és más közigazgatási szervezeteket éppen úgy sújtja, mint bennünket. Ha ez sem jön létre, akkor az MKKSZ alakítson önállóan sztrájkbizottságot.

Bármilyen fokozatú lesz a sztrájkbizottság, megyei szervezeteink és az OSZT-k közreműködésével kezdjük meg a sztrájkhajlandóság felmérését. Ha ugyanis nincs sztrájkhajlandóság, akkor kockázatos sztrájkbizottságot szervezni. Igaz azonban, hogy mivel a sztrájkbizottsággal záros határidőn belül kötelező tárgyalni, a bizottság megalakításával nagyobb esélyt kap a megbeszélések folytatása. A kormányzati álláspont jelentős elmozdulására ugyan nem számítok, bár semmi sem kizárt.

De a sztrájkbizottság működésének nyilvánvalóan csak akkor van értelme morálisan is és az érdekérvényesítés szempontjából is, ha feltételezzük legalább egy alkalommal a két órát meg nem haladó részleges figyelmeztető sztrájk tartásának lehetőségét. Vagyis nem valamennyi közigazgatási szervnél, még csak nem is az összes dekoncentrált szervnél, hanem minden dekoncentrált szervezetfajta 2-3-5 hivatalában tudjuk kitenni a táblát: X napon 8-10-ig közigazgatási sztrájk miatt az ügyfélfogadás szünetel.

A létszámcsökkentéssel kapcsolatos megállapodásról

A közigazgatási létszámcsökkentés ügyében úgy érzem, megtettünk mindent, amire lehetőségünk volt. Részt vettünk az Országgyűlés foglalkoztatási bizottságának 2003. november 17-ei meghallgatásán, s ott is – amint több sajtóorgánumban is – kifejtettük álláspontunkat. Mindaz, ami ezzel az intézkedéssel kapcsolatban eljut hozzánk, nagyon nehezen feldolgozható. Egyszerűen szívbemarkoló. Iszonyatos tragédiákról hallunk. Már-már az ember normál idegállapotát kezdi ki, amikor reggel 8-tól este 10-ig telefonon, üzenetben, személyesen árad felé a megannyi zokogás. Nyilvánvalóan nem mind a 6.945 elbocsátott ember kerül ilyen keserű helyzetbe, de sajnos nagyon sok helyről kapunk információkat durva munkáltatói hozzáállásról. Természetesen nem szabad általánosítani, de egyik-másik munkáltató mintha kéjelegne az emberek sokkolásában.

Előfordul olyan állapot, hogy a létszámcsökkentés napján ül mindenki feszülten az irodájában, s egyenként hívogatják az elbocsátandókat a főnökség elé. Velőt rázóan megalázó dolog, hogy egyenként jönnek ki a főnöktől a síró, felnőtt, meglett emberek, kezükben a felmondó papírral.

A létszámcsökkentés kárvallottjai ügyében aláírt megállapodásra a munkaadók egyértelműen fűjnek, mások azt mondják, hogy semmit nem jelent, csupán politikai maszlag, s talán vannak olyan kollégáink is, akik a helyén értékeli. Minden esetre ez a megállapodás ugyanolyan erejű, mint bármilyen más megállapodásé, amelyet a kormánnyal kötöttünk. Nem tudom, hogyan merészeli egyetlen munkáltató is nyugodt lélekkel figyelmen kívül hagyni azt, amit a kormány képviselője aláírt.

Ennyiben szerettem volna felvázolni helyzetünket. Tisztelettel kérem az Országos Választmány tagjait, nyilvánítsanak véleményt arról, hogy milyen módon reagáljunk erre a kialakult helyzetre.

Felszólalások az Országos Választmány ülésén

Bukta Tibor,

az MKKSZ Heves megyei titkára

Felszólalásában szomorúan idézett olyan laptudósításokat, amelyek szerint a kormányt térdre kényszerítette az újkapitalizmus. A száz leggazdagabb magyar vállalkozó listáján vezető helyen vannak azok, akik az Országos Érdekegyeztető Tanács munkaadói oldalán ülve diktálnak a szociális-liberális kormánynak, a közszféra ellen lépnek fel. Ezt nem lehet tétlenül nézni, ezért a felszólaló támogatja országos sztrájkbizottság alakítását.

Pető Lászlóné,

a Kincstári Vagyoni Igazgatóság SZB-titkára

Üdvözölte a közigazgatási létszámcsökkentés ügyében a kormány megbízottal aláírt kárenyhítő megállapodást. A KVI dolgozói nagyon örültek annak, hogy az egyezség aláírásával az MKKSZ-nek sikerült fékeket raknia az elbocsátásokra. Munkahelyén azonban, ahol főleg jogászok dolgoznak, közölték: miután az aláírt okmányban a Ktv-t idézik, a Kincstári Vagyoni Igazgatóság pedig közalkalmazottakat foglalkoztat, a szakszervezet vegye úgy, hogy rájuk nem vonatkozik a megállapodás. A felszólaló kérte, hogy az MKKSZ nyilatkozatban vagy levélben tegye egyértelművé, hogy nemcsak a köztisztviselőkre, hanem a közigazgatási létszámcsökkentéssel érintett minden intézményre egyaránt vonatkozik a megállapodás.

Dr. Marosi János,

a Józsefvárosi Önkormányzat SZB-titkára

Elismeréssel szólt az érdekegyeztető tárgyalásokról adott részletes tájékoztatásról, köszönetet mondott a szakszervezet vezetőinek a kemény érdekképviseleti munkáért. A 13. havi illetmény 2004. decembere helyett 2005. januári kifizetése azzal a hátránnyal jár – mondta –, hogy hosszú távon eltűnik egy 13. havi kifizetés. Ez 2004-ben 7-8%-os keresetszökkenéssel sújtja a köztisztviselőket.

Dr. Dobóczy Károly,

a Magyar Államkincstári OSZT Elnökségének tagja

Felszólalásában bírálta, hogy a közigazgatási létszámcsökkentésről hozott kormánydöntés előtt a munkavállalói érdekképviseletek nem kaptak lehetőséget véleményük hallatására, a nullára korlátozva ezzel az érdekérvényesítés esélyeit. Úgy vélte, hogy a létszámcsökkentés végrehajtásáról a kormány megbízottal aláírt megállapodás nem valami nagy siker, mert későn került rá sor. Több helyen ugyanis akkor már sietve értesítették az érintetteket, hogy mikortól szűnik meg a munkaviszonyuk. A szakszervezet erőfeszítései ellenére ezt az időszakot kudarcként éltük meg – mondta.

Fehér József válasza a felszólalásokra

A létszámcsökkentés végrehajtásáról a kormány képviselőjével aláírt megállapodást nem az MKKSZ kötötte, hanem a Köztisztviselői Érdekegyeztető Tanács munkavállalói oldala, amelynek 2003. december 31-éig én vagyok a soros ügyvivője. Ebben a minőségemben és nem az MKKSZ főtitkáraként írtam alá. Nem is írhattam volna alá, mert az MKKSZ-től nem volt rá felhatalmazásunk. A KÉT munkavállalói oldala 5 igen és 2 nem szavazattal döntött az aláírás mellett. Gözman Józsefné alelnök asszonnyal együtt szavaztunk nemmel. Miután azonban a többség másként döntött, az oldal soros ügyvivőjeként kötelességem volt aláírni a megállapodás szövegét.

A megállapodás, amelyet sem magyarázni, sem védeni nem kívánok, a kormányzati létszámcsökkentésről szól. Ez a hevenyészett dokumentum egy heti munkával készült. Egy ilyen megállapodás elkészítésére egy hét nemigen elegendő. Oda-vissza több helyen módosult ugyan a szöveg, ezzel együtt sem kiváló produkció. A szándékunk az volt vele, hogy enyhítsünk valamelyest a legsúlyosabban érintettek helyzetén.

A megállapodás ugyan a Ktv. vonatkozó szabályára hivatkozik, de értelemszerűen a Kjt. hatálya alá tartozókra is vonatkozik. A megállapodás egyértelművé teszi ezt, hiszen munkavállalókról van benne szó. Akik mindenáron bele akar kötni, az hivatkozhat a hatályosulás nem egyértelmű megjelölésére és még találhat több más kifogást is.

Ahol kibúvót nem keresnek, ott visszavonták a megállapodás aláírása előtti intézkedéseket, újra kezdik az egészet. S

ebből majdnem nagyobb konfliktus van, mint az eredeti döntésből. Az ugyanis, hogy nem küldik el a gyermekét egyedül nevelő szülőt, azt jelenti, hogy valaki mást kell elküldeni helyette. Az ilyen esetek tehát konfliktust okoznak, de a KÉT munkavállalói oldalának többsége azt akarta, hogy legyen megállapodás, mert ha ez néhány embert megment egy-egy munkahelyen, már megérte.

Megpróbáltunk kivenni egy szervezetet a létszámcökkentési kormánydöntés hatálya alól. Ezen majdnem megbukott az egész megállapodás, mert az ellenvélemény az volt, hogy ha mentesítjük a munkaügyi központokat, akkor mentesítjük az Államkincstárt, a munkabiztonsági felügyelőséget, az ANTSZ-t, stb. Végül is a munkaügyi szervezeteket legalább a záradékba sikerült belevenni, mivel nekik közvetlen kapcsolódásuk van a létszámügyhöz.

Az érdekérvényesítő akciókkal kapcsolatban felvetődött, hogy alacsony fokú a harci készség. Ezt én teljességgel megértem, nem marasztalok el miatta senkit. De az az érzésem, hogy a másik oldalon ezt pontosan bekalkulálják az ő forgatókönyvükbe. Számítanak arra, hogy a közigazgatás munkavállalói hamarabb kilépnek a szakszervezetből, mint egyszer a sarkukra álljanak az érdekeikért. Igaz, a sztrájkba bele is bukhat egy szakszervezet. De ha a bukás kockázatát nem vállaljuk, a szakszervezet vagy a saját helyzetünk féltése jellemez bennünket, akkor a siker reménye is kisebb.

Gyakran halljuk kollégáinktól a felszólítást: csináljon már valamit a szakszervezet! Ilyenkor mindig elgondolkodom, hogy mire értendő ez a felszólítás. Kinek kellene valamit csinálnia? Természetesen egyetlen munkahelyi szervezetünknek sem kell szégyellnie, ha a kollektíva nemleges döntést hoz a sztrájkjavaslattal kapcsolatban. Az Országos Választmány döntését sem fogjuk szégyellni, ha esetleg nem támogató határozat születik.

Az Országos Választmány határozata

1.) Az MKKSZ Országos Választmánya a közszféra 2004. évi kerestetalulakulásával kapcsolatos kormányzati ajánlatot a jogi és finanszírozási garanciák hiányossága miatt elfogadhatatlannak tartja, tárgyalási alapnak sem tekinti azt. *(Egyhangúlag elfogadva)*

2.) Az Országos Választmány elítéli a közszférával, de kiemelten a közigazgatással kapcsolatos kormányzati megszorításokat: a köztisztviselői létszámcökkentést, az illetményalap immáron harmadik évre történő befagyasztását, a köztisztviselők 13. havi bére tárgyevi kifizetésének megszüntetését, és azt a döntést, hogy a kormány a jövőben nem kíván foglalkozni a közigazgatási létszámcökkentéssel, hanem a közalkalmazotti körhöz hasonlóan - a miniszterek lesznek jogosultak dönteni a köztisztviselői létszámcökkentésről. *(Egyhangúlag elfogadva)*

3.) Az Országos Választmány felhatalmazza az MKKSZ Elnökségét arra, hogy keresse meg a diplomás minimálbére javaslatot tevő Szabad Demokraták szövetségét, s kérje fel a pártot, kezdeményezzen az Országgyűlésben törvényt a diplomás minimálbér törvényi intézményesítésére. *(Három tartózkodással elfogadva)*

4.) A bértárgyalások végső kudarca esetén, ha létrejön az Országos Közszolgálati Sztrájkbizottság, akkor az MKKSZ teljes joggal vegyen részt a sztrájkbizottságban. Ha nem alakul ilyen bizottság, akkor az MKKSZ kezdeményezze közigazgatási sztrájkbizottság megalakítását. Ha ez sem jön létre, akkor az MKKSZ alakítson önállóan sztrájkbizottságot. *(Két tartózkodással elfogadva)*

Munkajogi védelem Varga Gyulánénak

Dr. Kiss Sándor elnök ismertette, hogy Varga Gyulánénak, az Országos Választmány tagjának, a Jogar Továbbképző Központ SZB-titkárának munkaviszonyát megszüntetni kívánta a munkáltatója. Szakszervezeti tisztségviselőként lévén szó, munkahelyi vezetője a törvényes előírásoknak megfelelően 2003. szeptember 19-én megérkezett levelében tájékoztatta erről az MKKSZ-t. Az Elnökség október 21-én tárgyalta az ügyről, s úgy döntött, hogy nem járul hozzá a munkaviszony rendes felmondással történő megszüntetéséhez. Az MKKSZ Elnöksége még aznap tájékoztatta a döntésről Varga Gyuláné munkáltatóját, aki a Munkaügyi Bíróságnál nem kezdeményezett pert elbocsátási tervének érvényesítéséért. (Az Országos Választmány egyhangú szavazással megerősítette az Elnökség döntését.)

Éljünk a szakszervezeti jogosítványokkal

Az MKKSZ elnöke arra hívta fel a figyelmet, hogy az utóbbi hetekben folyamatos zavarok tapasztalhatók munkáltatók és szakszervezetek között a létszámcökkentésről hozott kormánydöntés, az elbocsátásokkal kapcsolatos szakszervezeti jogosítványok értelmezése körül. Ezért fontos, hogy a szakszervezeti tisztségviselők ismételten tekintsék át az elbocsátással kapcsolatos szakszervezeti jogosítványokról szóló rendelkezéseket. Előfordulhat ugyanis, hogy kemény szakszervezeti kiállásra lesz szükség egy-egy konkrét ügyben. Számolni kell azonban azzal is, hogy a szakszervezet álláspontjával szemben a munkáltató jogorvoslatért fordulhat a munkaügyi bírósághoz.

Tájékoztató a Vitalitás Egészségpénztárról

Az egészségpénztár működésének lényege, hogy a társadalombiztosítás által nem vagy csak részben támogatott, de az egészség védelmét segítő, az egészséget helyreállító, vitalitásunkat megőrző szolgáltatásokat szervezzen és finanszírozzon tagjai érdekében.

Ki lehet a Vitalitás Egészségpénztár tagja?

A Vitalitás Egészségpénztár 2002 augusztusában a közalkalmazottak, köztisztviselők és szolgálati viszonyban állók számára jött létre, de természetesen tagja lehet a közszférában dolgozók közeli hozzátartozója, sőt mindenki, aki a Pénztár Alapszabályában foglaltakat elfogadja és legalább a havi minimális tagdíj megfizetését vállalja.

Miért érdemes munkavállalóként az Egészségpénztár tagjává válni?

A tagdíj azonnal felhasználható juttatást biztosíthat a munkáltatótól _ tagdíj átvállalás esetén -, ami adómentes.

A szolgáltatókon keresztül jelentős kedvezménnyel lehet hozzájutni amúgy is megvásárolt vagy igénybe vett termékhez, szolgáltatáshoz.

A pénztártag által egyénileg vagy támogatói adományként befizetett tagdíj után 30 %-os személyi adókedvezmény jár. (A 45 évnél fiatalabbak esetében az adókedvezmény évi 100 ezer forint, az ennél idősebb pénztártagok esetében évi 130 ezer forint lehet.)

Mennyi a minimális havi tagdíj?

A pénztár havi tagdíja 2 000 Ft (évi 24 ezer forint), de a minimális tagdíjon felül eseti befizetés bármikor teljesíthető, a pénztártag, családja egészségügyi kiadásaira figyelemmel.

Minden pénztártag számára un. egyéni számlát vezet a pénztár, ami egy személyes nyilvántartás. E számla egyenlege alapján lehetséges a szolgáltatások igénybevétele a számla erejéig. Fontos tudni, hogy a pénztár jó gazda gondosságával őrzi tagjai pénzét, ha valami oknál fogva a tag nem veszi igénybe a szolgáltatást - vagyis nem használja fel egyéni számlája egyenlegét -, pénze kamatozik.

Miként gazdálkodik a Pénztár befizetéseinkkel?

A befizetett tagdíj minden esetben három részre oszlik _ fedezeti, működési és likviditási tartalékra (85 %-14,5%-0,5 %). Ebből következik, hogy például havi 5000 forintos befizetés mellett tagdíjként 4.250,- forint kerülhet felhasználásra, míg a fennmaradó részből a Pénztár működését finanszírozza, illetve biztonsági tartalékot képez. Ne feledjük azonban az adókedvezményt, ami ellensúlyozza a működés költségeit.

A Pénztár természetbeni és pénzbeli ellátásokat nyújt, így:

Ř egészségügyi szakellátáson belüli kiegészítő szakellátáshoz történő hozzájutást, gyógyüdülést,

Ř életmód és szabadidős szolgáltatásokat,

Ř rehabilitációt, gyógyfürdői, szanatóriumi ellátást,

Ř egészségvédő programokat, gyógytornát, fitnesz programokat támogat,

Ř természetgyógyászati ellátásokat,

Ř az egészséges életmódot elősegítő, egészséget megőrző sporttevékenységet finanszíroz,

Ř gyógyszer, gyógyhatású készítmények és gyógyászati segédeszköz árának támogatását vállalja, továbbá

Ř a pénztártag betegsége miatti keresőképtelenség esetén a kieső jövedelem pótlását.

Hogyan vehetem igénybe a befizetéseimet (egyéni számlámat)?

Az egyéni számla a pénztártag részére bármikor igénybe vehető.

Hatályos Alapszabályunk értelmében, hogy egyéni számlája „feltöltődjön”, a szolgáltatás igénybevételéhez un. várakozási idő társul, azonban ez kiváltható a tagdíj előre történő megfizetésével, vagyis Ön akár belépése (és annak elfogadása) másnapján részesülhet szolgáltatásban, ha például egy nagyobb orvosi beavatkozás vagy egészség megóvását célzó vásárlás, beruházás előtt ez indokoltá válik.

A fizetés készpénzzel vagy kártyával történhet.

Készpénzes fizetés esetén Ön kifizeti a terméket vagy szolgáltatást, amelyről számlát kér a Pénztár nevére és címére, majd benyújtja azt a Vitalitás Egészségpénztárhoz. A számla megérkezése után a Pénztár a számlán szereplő összeget átutalja az Ön folyószámlájára.

Kártyával a bankkártyához hasonlóan egyenlítheti ki a vásárolt terméket vagy szolgáltatást. (Megjegyezzük, hogy a kártyát kizárólag a „Kártya-elfogadóhelyek” című tájékoztató füzetünkben feltüntetett helyeken tudja használni, hisz a szolgáltatóknak alkalmasnak kell lennie a kártya fogadására.)

Részülhetnek-e a családtagjaim a pénztári szolgáltatásban?

Igen! Az Ön jogán a közeli hozzátartozó családtagjai is igénybe vehetik a pénztári szolgáltatásokat, így biztosíthatja, hogy az egész család élvezze a Pénztár által nyújtott előnyöket.

Vitalitás Egészségpénztár 1088 Budapest, Puskin u. 4

Segítsd az elbocsátottakat!

Az MKKSZ akciót indított a kormányzati létszámcsökkentés miatt elbocsátott és állás nélkül maradt kollégáink megsegítésére.

Aki a **06-90-632-630**-as mobilszámra küld egy szöveges, vagy szöveg nélküli SMS-t, 200 forinttal támogatja a bajba jutottakat.

A felhívás szövegét az MKKSZ Hírlevél 24. oldalán találod.

Fénymásold és tedd ki a hirdetőtáblára!

Helyesbítés

Az MKKSZ Hírlevél legutóbbi _ 2003. július-augusztusi _ számában tévesen adtuk közre az MKKSZ Pénzügyi

Ellenőrző Bizottságába választottak névsorát. Az Országos Választmány nem Terdikné Szolnoki Erzsébetet, hanem **Herczeg Józsefnét**, a Magyar Államkincstár Bács-Kiskun megyei Területi Igazgatóság igazgatóhelyettesét választotta meg a PEB tagjává.

A hibáért elnézést kér az érintettektől és az olvasóktól
a szerkesztő